

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 62/25
Wójta Gminy Sadlinki
z dnia 24 listopada 2025 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SADLINKI



Spis treści

1. Wstęp	2
2. Metodyka opracowania.....	4
3. Diagnoza	10
Demografia	11
Prognoza ludności na lata 2023-2060	16
Gospodarka, przedsiębiorczość, rynek pracy	26
Sytuacja mieszkaniowa	32
Pomoc społeczna	34
Szkolnictwo	38
Kultura	40
Bezpieczeństwo	41
Wodociągi i kanalizacja	41
Gospodarka odpadami.....	42
4. Badanie ankietowe.....	44
5. Prognoza trendów rozwojowych w obszarze polityki społecznej gminy Sadlinki w okresie 2026-2032	55
6. Analiza problemów.....	57
Niepełnosprawność	57
Ubóstwo.....	58
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	60
Bezrobocie	62
Długotrwała i przewlekła choroba ze szczególnym uwzględnieniem starości.....	63
7. Adresaci strategii	66
8. Analiza SWOT	68
SWOT w ujęciu obszarów problemowych	71
9. Wizja i misja	72
10. Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań strategii i wskaźniki.....	74
Określenie obszarów interwencji.....	74
Wytęczenie celów strategicznych, operacyjnych oraz określenie zadań i wskaźników	76
11. Źródła finansowania strategii	84
12. Wdrażanie i monitorowanie strategii	85
13. Podsumowanie	86

1. Wstęp

„Aby dotrzeć szybko – idź sam. Aby dojść daleko – idź razem.”

Przysłowie afrykańskie

Skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych wymaga nie tylko wiedzy i doświadczenia, ale także empatii, zrozumienia i umiejętności dostrzegania potrzeb drugiego człowieka. Praktyczne działania w obszarze pomocy społecznej opierają się na rzetelnej diagnozie zjawisk i procesów zachodzących w lokalnej społeczności oraz na umiejętności ich właściwego interpretowania. Aby działania te przynosiły oczekiwane rezultaty, niezbędne jest oparcie ich na faktach, mierzalnych wskaźnikach oraz sprawdzonych metodach, które pozwalają ocenić skuteczność podejmowanych interwencji.

Nawet najbardziej złożone i wymagające sytuacje społeczne mogą zostać rozwiązane dzięki lokalnym zasobom i współpracy, jeśli tylko towarzyszy im jasno określony plan działań oraz precyzyjnie wyznaczone obszary interwencji instytucjonalnej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadlinki na lata 2026-2032 stanowi taki właśnie plan – kompleksowy dokument określający kierunki i zasady prowadzenia lokalnej polityki społecznej. Strategia wskazuje cele, priorytety oraz sposoby ich realizacji, a także proponuje narzędzia i wskaźniki służące ocenie efektywności podejmowanych działań.

Dokument ten akcentuje znaczenie współpracy międzysektorowej, łączącej potencjał instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, środowisk lokalnych oraz mieszkańców gminy. Współdziałanie tych podmiotów, oparte na zasadzie subsydiarności i partnerstwa, jest kluczem do skutecznego przeciwdziałania zjawiskom marginalizacji, wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Strategia pozostaje w spójności z założeniami innych dokumentów planistycznych tworzonych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Dzięki temu możliwe jest nie tylko zwiększenie skuteczności zaplanowanych działań, ale również pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.

Dokument kładzie nacisk na nowoczesne podejście do rozwiązywania problemów społecznych – oparte na profilaktyce, aktywizacji i wspieraniu oddolnych inicjatyw mieszkańców, a nie wyłącznie na działaniach interwencyjnych. Realizacja strategii obejmuje okres siedmiu lat, co umożliwia elastyczne dostosowywanie działań do zmieniających się potrzeb i uwarunkowań społeczno-demograficznych gminy Sadlinki.

Strategia stanowi punkt wyjścia do opracowywania szczegółowych programów i projektów społecznych, a jej skuteczność będzie od zaangażowania wszystkich partnerów życia społecznego – samorządu, instytucji, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców, którzy wspólnie tworzą fundament silnej, solidarnej i zintegrowanej wspólnoty lokalnej.

2. Metodyka opracowania

Przebieg prac nad dokumentem i metodyka opracowania

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sadlinki na lata 2026-2032 jest dokumentem planistycznym o charakterze długofalowym, który określa priorytety działań, obszary interwencji, kierunki działań oraz wskaźniki mierzalności efektów. Dokument wyznacza ramy współpracy między instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym i mieszkańcami gminy, podkreślając znaczenie działań komplementarnych oraz lokalnego partnerstwa.

Proces opracowania Strategii był realizowany zgodnie z modelem partycypacyjno-eksperyckim łączącym wiedzę merytoryczną eksperta z aktywnym zaangażowaniem społeczności lokalnej. Strategia powstała w oparciu o współpracę między pracownikami instytucji publicznych, przedstawicielami władz samorządowych oraz organizacji pozarządowych. W trakcie opracowywania dokumentu przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców, którzy mogli wyrazić opinie na temat własnych potrzeb społecznych oraz funkcjonowania instytucji pomocowych w gminie. Wyniki badań pozwoliły uwzględnić realne oczekiwania społeczności i zwiększyć akceptację oraz skuteczność dokumentu.

Opracowanie strategii rozpoczęło się od diagnozy społeczno-gospodarczej, która opierała się na zbieraniu i analizie danych źródłowych, w tym statystyk GUS i Banku Danych Lokalnych, sprawozdań jednostek pomocowych, raportów oraz prognoz demograficznych. Równolegle prowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy. Działania te pozwoliły na pogłębione rozpoznanie potrzeb społecznych, oczekiwań mieszkańców oraz barier niewidocznych w samych danych liczbowych.

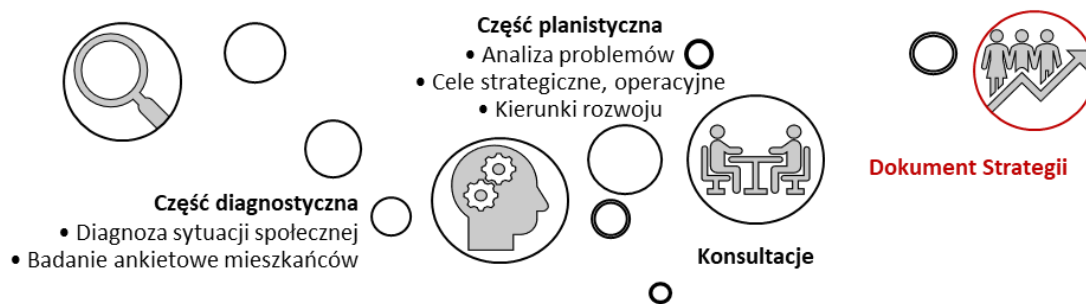
Na podstawie zgromadzonych materiałów i wyników konsultacji dokonano identyfikacji kluczowych problemów społecznych oraz priorytetów, które można realnie rozwiązać lub ograniczyć w perspektywie lat 2026-2032. Klasyfikacja celów umożliwiła ukierunkowanie działań na wcześniej zdiagnozowane obszary problemowe, co zwiększy efektywność i trafność podejmowanych działań.

Etap ustalania celów strategicznych i operacyjnych pozwolił określić działania długofalowe i średnioterminowe, przypisując do nich kierunki działań, odpowiedzialne podmioty, dostępne zasoby oraz wskaźniki mierzące postęp realizacji. Projekt strategii został udostępniony publicznie, w trakcie których zbierano uwagi i propozycje od mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz instytucji lokalnych.

Po zakończeniu konsultacji projekt poddano weryfikacji eksperckiej. Ostateczna redakcja Strategii uwzględniła zgłoszone uwagi z konsultacji społecznych, a finalna wersja dokumentu została przedstawiona Radzie Gminy i przyjęta w formie uchwały.

Proces partycypacyjno-ekspertki zapewnia, że Strategia jest dokumentem zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiadającym rzeczywistym potrzebom mieszkańców, w którym priorytety celów i ukierunkowanie działań wynikają z rzetelnej diagnozy społecznej. Włączenie mieszkańców w proces tworzenia Strategii wzmacnia społeczny kapitał, wspiera współpracę między instytucjami i lokalną społecznością oraz zwiększa szanse na skuteczną realizację polityki społecznej w gminie Sadlinki.

Etapy opracowywania strategii



opracowanie własne

Podstawy prawne

Obowiązek opracowania gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 1214), który nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, mających na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Na treść i realizację niniejszej Strategii wpływają również inne akty prawne, w szczególności:

Ustawa	Data	Dz.U.	Uwagi
⇒ o samorządzie gminnym	8 marca 1990 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153	-
⇒ o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	26 października 1982 r.	tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151	-
⇒ o przeciwdziałaniu narkomanii	29 lipca 2005 r.	tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939	-
⇒ o ochronie zdrowia psychicznego	19 sierpnia 1994 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 917	-
⇒ o przeciwdziałaniu przemocy domowej	29 lipca 2005 r.	t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673	-
⇒ o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	9 czerwca 2011 r.	t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 49	z późn. zm.
⇒ o świadczeniach rodzinnych	28 listopada 2003 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 1208	-
⇒ o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	7 września 2007 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 438	-
⇒ o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	11 lutego 2016 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1576	-
⇒ o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	4 listopada 2016 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1829	-
⇒ o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	20 kwietnia 2004 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 620	-
⇒ o zatrudnieniu socjalnym	13 czerwca 2003 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 83	-

Ustawa	Data	Dz.U.	Uwagi
⇒ o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	27 sierpnia 1997 r.	tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 913	-
⇒ o zdrowiu publicznym	11 września 2015 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1670	z późn. zm.
⇒ o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	27 sierpnia 2004 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 146	z późn. zm.
⇒ o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	24 kwietnia 2003 r.	tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1491	z późn. zm.

Strategia odwołuje się również do aktów wykonawczych oraz przepisów z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i polityki prorodzinnej.

Spójność z europejskimi, krajowymi, regionalnymi, i lokalnymi dokumentami strategicznymi

Strategia wpisuje się w ramy prawne i strategiczne na różnych poziomach zarządzania. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a dokument uwzględnia także przepisy ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o finansach publicznych oraz wytyczne Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Strategia pozostaje spójna z dokumentami krajowymi, w tym Polityką Społeczną Państwa do 2030 roku i Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, dokumentami regionalnymi, w tym Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Regionalnym Programem Strategii w obszarze polityki społecznej i zdrowotnej.

Strategia jest dokumentem zgodnym z dokumentami planistycznymi i programowymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz lokalnym.

<p>Poziom ogólnokrajowy</p>	<p>Programy wsparcia rodzin: "Rodzina 800+", "Dobry Start", "Maluch+", "Aktywny Maluch", "Karta Dużej Rodziny", "Za życiem", "Mama 4+".</p> <p>Programy pomocowe: "Posiłek w szkole i w domu", "Senior+", "Opieka 75+", "Korpus Wsparcia Seniorów", "Emerytura+".</p> <p>Programy wspierające osoby niepełnosprawne: "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością", "Opieka wytchnieniowa", "Za życiem".</p> <p>Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.</p> <p>Krajowa Strategia Rozwoju Usług Społecznych.</p> <p>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej.</p>
<p>Poziom województwa</p>	<p>Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.</p> <p>Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego 2021-2030.</p>
<p>Poziom powiatu</p>	<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kwidzyńskim na lata 2024-2030.</p> <p>Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022-2030.</p> <p>Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027.</p> <p>Lokalna Strategia Rozwoju 2021-2027 (PLGD)</p> <p>Dokumenty strategiczne z zakresu edukacji, ochrony zdrowia i aktywizacji rynku pracy opracowane przez Powiat Kwidzyński.</p>
<p>Poziom lokalny</p>	<p>Strategia Rozwoju Gminy Sadlinki do 2026.</p> <p>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sadlinki.</p> <p>Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.</p> <p>Lokalne dokumenty planistyczne opracowywane przez GOPS i UG.</p>

Wykorzystane materiały i dokumenty

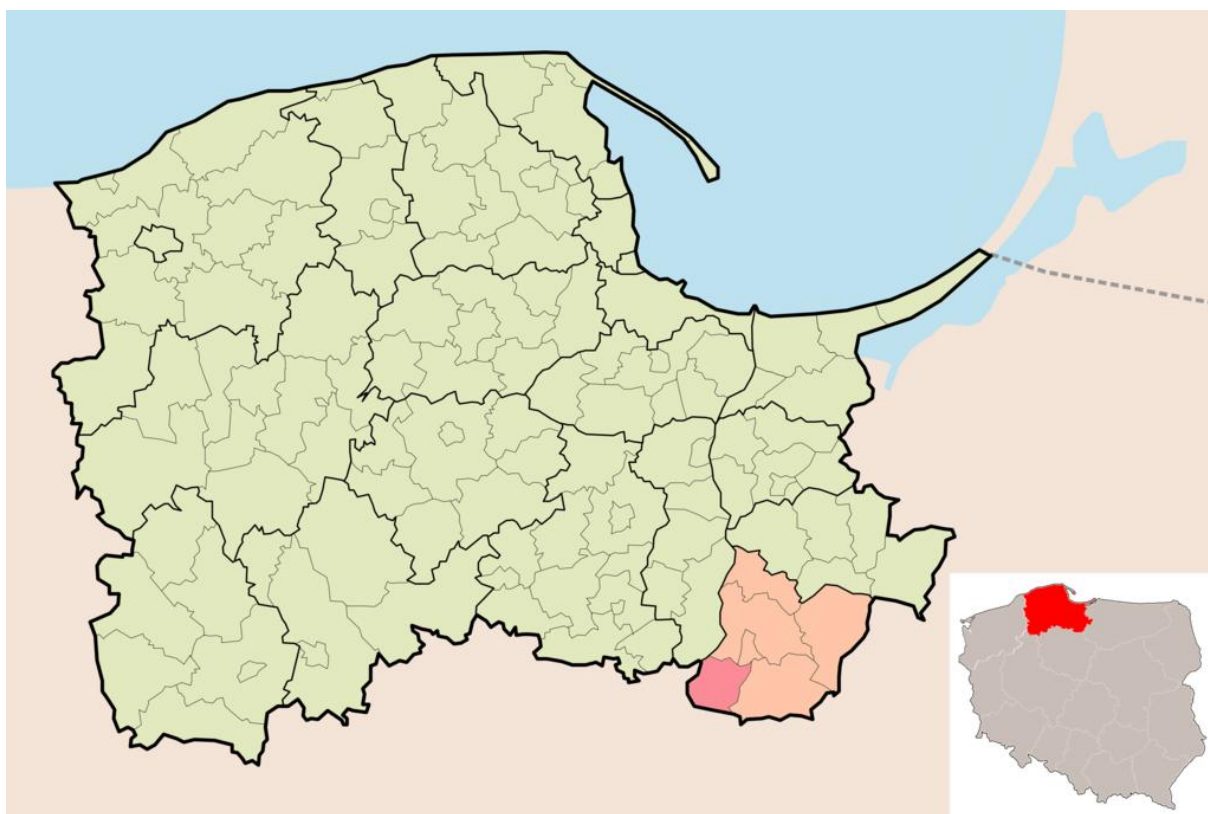
Przy sporządzaniu Strategii wykorzystano materiały własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach: Sprawozdania z działalności OPS za rok 2021, 2022, 2023 i 2024 oraz Ocenę Zasobów Społecznych za rok 2021, 2022, 2023 i 2024. Wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych) oraz diagnozę społeczno-gospodarczą opracowaną przez ekspertów pracujących nad strategią. Do prognozowania zmian wykorzystano również dane z Raportów o Stanie Gminy Sadlinki za rok 2021, 2022, 2023, 2024. Bardzo ważnym materiałem badawczym było badanie ankietowe mieszkańców gminy Sadlinkach przeprowadzone w październiku 2025 roku, które dotyczyło skali problemów społecznych, jakości życia oraz rodzajów preferowanych interwencji.

Wykorzystano również informacje uzyskane od mieszkańców, sołtysów, radnych oraz lokalnych liderów.

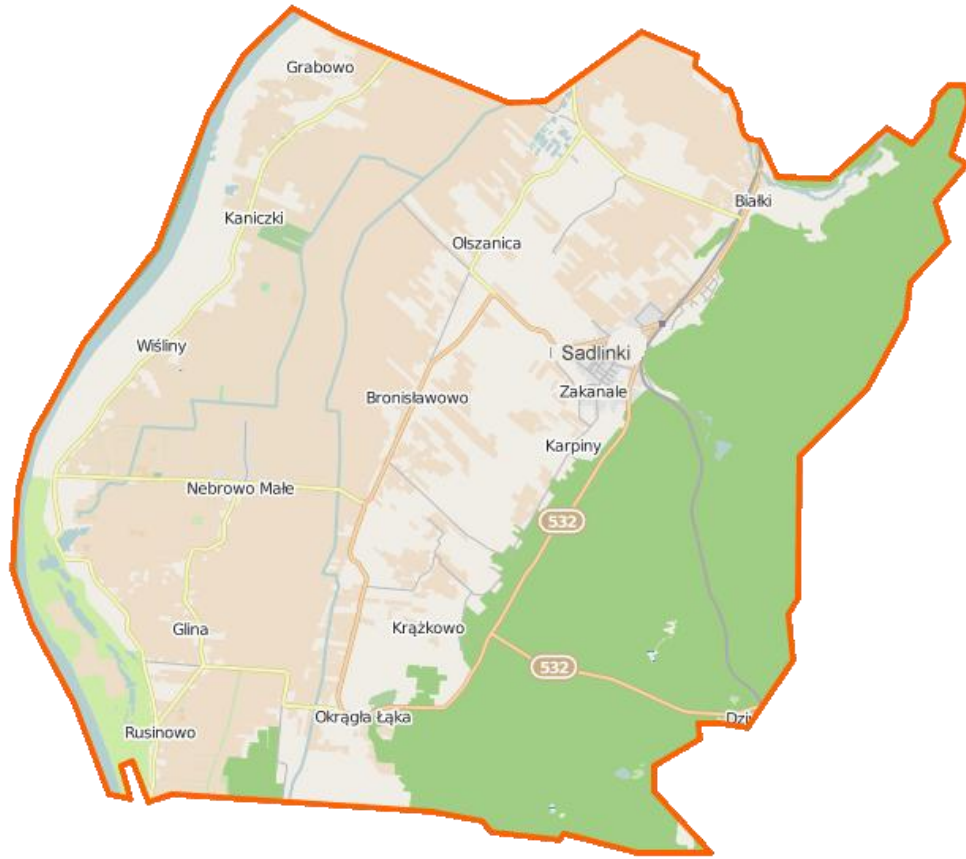
3. Diagnoza

Gmina Sadlinki położona jest na południowo-wschodnich rubieżach województwa pomorskiego i wchodzi w skład powiatu kwidzyńskiego. Zajmuje powierzchnię 112,34 km² (co stanowi 13,46% powierzchni całego powiatu), a w jej skład wchodzi trzynaście sołectw: Białki, Bronisławowo, Glina, Grabowo, Kaniczki, Karpiny, Nebrowo Małe, Nebrowo Wielkie, Olszanica, Okrągła Łąka, Rusinowo, Sadlinki oraz Wiśliny.

Od północy gmina Sadlinki sąsiaduje z gminą Kwidzyn i miastem Kwidzyn, od wschodu z gminą Gardeja, natomiast od południa z gminą Rogóźno (województwo kujawsko-pomorskie). Zachodnią granicę gminy stanowi rzeka Wisła, poprzez którą sąsiadami są gminy Gniew i Nowe (województwo kujawsko-pomorskie). Przecinająca gminę (wertykalnie) Droga Krajowa nr 532 dzieli ją na dwie części. Część położoną niżej - w dolinie Wisły, która ze względu na żyzne gleby ma charakter rolniczy i część położoną wyżej - zalesioną i obfitującą we wzgórza.



źródło: pl.wikipedia.org



źródło: pl.wikipedia.org

Demografia

Na koniec 2024 roku gminę Sadlinki zamieszkiwały 5 931 osoby. W całym powiecie kwidzyńskim mniej mieszkańców liczy jedynie gmina Ryjewo. To właśnie na terenie Gminy Sadlinki zamieszkiwało 7,45% populacji powiatu kwidzyńskiego.

<i>Stan ludności</i>	2020	2021	2022	2023	2024	zmiana [rok bazowy 2020]
województwo pomorskie	2 358 256	2 358 726	2 358 307	2 359 573	2 359 493	0,05%
powiat kwidzyński	81 431	81 024	80 636	80 146	79 612	-2,23%
gmina Sadlinki	5 962	5 973	5 995	5 963	5 931	-0,52%
- mężczyźni	2 979	2 988	2 994	2 977	2 957	-0,74%
- kobiety	2 983	2 985	3 001	2 986	2 974	-0,30%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

W okresie 2020-2024 liczba mieszkańców gminy Sadlinki zmniejszyła się o 31 osób (-0,52%). Co znamienne większy ubytek ludności zaobserwowano u mężczyzn (-0,74%), niż u kobiet (-0,30%). Trend spadkowy zaobserwowano również w całym powiecie kwidzyńskim, ale na poziomie całego województwa pomorskiego zauważą się jeszcze minimalny wzrost liczby mieszkańców (na przestrzeni ostatnich pięciu lat), co może wkrótce zmienić się wraz ze zmianami demograficznymi.

<i>Ludność wg grup wieku</i>	2020	2021	2022	2023	2024
ogółem	5 962	5 973	5 995	5 963	5 931
0-4	349	359	328	284	253
5-9	370	369	368	391	374
10-14	432	425	433	412	401
15-19	342	350	371	379	394
20-24	377	351	345	339	343
25-29	432	417	380	378	353
30-34	435	467	479	460	442
35-39	493	476	480	458	445
40-44	507	507	480	487	492
45-49	414	424	451	458	502
50-54	361	366	379	410	387
55-59	355	339	359	332	346
60-64	374	357	334	332	333
65-69	318	338	351	343	340
70-74	201	232	248	274	283
75-79	72	71	93	114	137
80-84	63	59	44	51	53
85 i więcej	67	66	72	61	53

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn w danej populacji) w gminie Sadlinki wynosi 101 i zmienił się o jeden punkt na przestrzeni ostatnich pięciu lat co jest skutkiem spadku większej liczby mężczyzn niż kobiet.

<i>współczynnik feminizacji</i>	2020	2021	2022	2023	2024
województwo pomorskie	106	106	106	106	106
powiat kwidzyński	102	102	102	103	103
gmina Sadlinki	100	100	100	100	101

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Współczynnik ten odmiennie prezentuje się w skali całego województwa pomorskiego (106), jak i w powiecie kwidzyńskim (103) gdzie obserwuje się wyraźnie większą liczbę kobiet.

<i>ruch naturalny</i>	2020	2021	2022	2023	2024
ruch naturalny w gminie Sadlinki					
Urodzenia żywe	52	71	45	44	38
Zgony ogółem	56	65	45	54	47
Przyrost naturalny	-4	6	0	-10	-9
przyrost naturalny na 1000 ludności					
▪ województwo pomorskie	-0,5	-2,01	-1,89	-1,62	-2,47
▪ powiat kwidzyński	-2,05	-3,83	-3,99	-3,99	-4,29
▪ gmina Sadlinki	-0,67	1,00	0,00	-1,67	-1,51

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>migracje</i>	2020	2021	2022	2023	2024
migracje w gminie Sadlinki					
zameldowania ogółem	86	85	77	43	43
▪ zameldowania z miast	50	56	39	25	31
▪ zameldowania ze wsi	28	20	32	13	12
wymeldowania ogółem	52	63	79	59	60
▪ wymeldowania do miast	34	44	51	30	38
▪ wymeldowania na wieś	17	14	24	25	21
saldo migracji	34	22	-2	-16	-17
saldo migracji na 1000 ludności					
województwo pomorskie	1,73	2,02	1,66	2,04	2,31
powiat kwidzyński	-1,09	-1,28	-1,63	-1,90	-1,81
gmina Sadlinki	5,70	3,68	-0,33	-2,67	-2,86

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Przyrost naturalny w gminie Sadlinki na 1 000 osób w roku 2024 osiągnął wartość ujemną wynoszącą - 151. W całym analizowanym okresie wskaźnik ten wykazuje wyraźnie spadkowy trend. Na spadek wskaźnika ma przede wszystkim wpływ ogólnokrajowa tendencja spadku ilości urodzeń. Wskaźnik dla gminy Sadlinki przyjmuje podobne wartości jak dla całego województwa pomorskiego, jednak w porównaniu do całego powiatu kwidzyńskiego przyjmuje bardziej korzystne wartości.

W badanym okresie (2020-2024) saldo migracji w gminie Sadlinki wykazywało coraz niższą, ujemną wartość. Saldo migracji na 1 000 osób przyjmuje dużo gorsze, niższe, ujemne wartości niż w przypadku powiatu kwidzyńskiego jak i całego województwa pomorskiego. Coraz niższe saldo migracji jest główną przyczyną (obok przyrostu naturalnego) zmniejszającej się liczby mieszkańców gminy.

Ludność:	2020	2021	2022	2023	2024
w wieku przedprodukcyjnym [%]					
Polska	18,4	18,4	18,4	18,2	18,0
województwo pomorskie	19,7	19,8	19,8	19,6	19,3
powiat kwidzyński	20,3	20,2	20,0	19,6	19,0
gmina Sadlinki	22,9	23,0	22,7	22,3	21,5
w wieku produkcyjnym [%]					
Polska	59,4	59,1	58,7	58,4	58,2
województwo pomorskie	59,6	59,3	59,0	58,8	58,7
powiat kwidzyński	60,2	59,9	59,7	59,5	59,6
gmina Sadlinki	62,0	61,3	61,3	61,0	61,3
w wieku poprodukcyjnym [%]					
Polska	22,2	22,5	22,9	23,3	23,8
województwo pomorskie	20,6	20,9	21,2	21,6	21,9
powiat kwidzyński	19,5	19,9	20,3	20,9	21,4
gmina Sadlinki	15,1	15,7	16,1	16,8	17,2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

W gminie Sadlinki wciąż występuje korzystna sytuacja związana ze strukturą ludności według ekonomicznych grup wieku. Duży odsetek [21,5%] stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, a osób w wieku poprodukcyjnym jest jedynie 17,2%. Na tle kraju, województwa wyżej wymieniona struktura kształtuje się pozytywnie – wyższe wartości dla wieku przedprodukcyjnego i niższe dla wieku poprodukcyjnego. Analizując jednak tendencje przygotować należy się w dłuższej perspektywie na rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym (seniorzy), przy równoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież).

Według ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (NSP 2021), który odbył się w roku 2021, dominującą na terenie formą gospodarstw domowych pod względem liczby osób są gospodarstwa domowe 5-osobowe i większe [522 gosp.] oraz gospodarstwa domowe 4-osobowe [287 gosp.]. Są to przede wszystkim gospodarstwa jednorodzinne - 869 gospodarstw. Dominują rodziny z jednym dzieckiem [566 gosp.] oraz rodziny z 2 dziećmi [500 gosp.]. Rodzin z 4 i większą ilością dzieci jest jedynie 69. Największą liczbę gospodarstw domowych według poziomu wykształcenia reprezentanta stanowią: zasadnicze zawodowe/branżowe [472 gosp.] oraz średnie zawodowe [343 gosp.]. Osób niepełnosprawnych jest 621, z czego 52,33% to mężczyźni.

<i>Gospodarstwa domowe według liczby osób</i>	NSP 2021
Ogółem [gosp.]	1 361
▪ gospodarstwa domowe 1-osobowe [gosp.]	105
▪ gospodarstwa domowe 2-osobowe [gosp.]	206
▪ gospodarstwa domowe 3-osobowe [gosp.]	241
▪ gospodarstwa domowe 4-osobowe [gosp.]	287
▪ gospodarstwa domowe 5-osobowe i większe [gosp.]	522

ludność w gospodarstwach domowych [os.]	5 916
przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym [os.]	4,35

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego</i>	NSP 2021
ogółem [gosp.]	1 361
▪ jednorodzinne [gosp.]	869
▪ dwurodzinne [gosp.]	270
▪ trzy i więcej rodzinne [gosp.]	67
▪ nierodzinne ogółem [gosp.]	155
▪ nierodzinne 1 osobowe [gosp.]	105
▪ nierodzinne wieloosobowe [gosp.]	50

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>Rodziny według liczby dzieci</i>	NSP 2021
ogółem [gosp.]	1 625
rodziny bez dzieci [gosp.]	312
rodziny z dziećmi razem [gosp.]	1 313
▪ rodziny z 1 dzieckiem [gosp.]	566
▪ rodziny z 2 dzieci [gosp.]	500
▪ rodziny z 3 dzieci [gosp.]	178
▪ rodziny z 4 i więcej dzieci [gosp.]	69
dzieci w rodzinie ogółem [os.]	2 416
przeciętna liczba dzieci w rodzinie [os.]	1,84

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>Gospodarstwa domowe według poziomu wykształcenia reprezentanta</i>	NSP 2021
ogółem [gosp.]	1 361
▪ wyższe [gosp.]	208
▪ policealne [gosp.]	40
▪ średnie ogólnokształcące [gosp.]	119
▪ średnie zawodowe [gosp.]	343
▪ zasadnicze zawodowe/branżowe [gosp.]	472
▪ gimnazjalne [gosp.]	7
▪ podstawowe [gosp.]	146
▪ bez wykształcenia szkolnego [gosp.]	6
▪ nieustalone [gosp.]	20

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

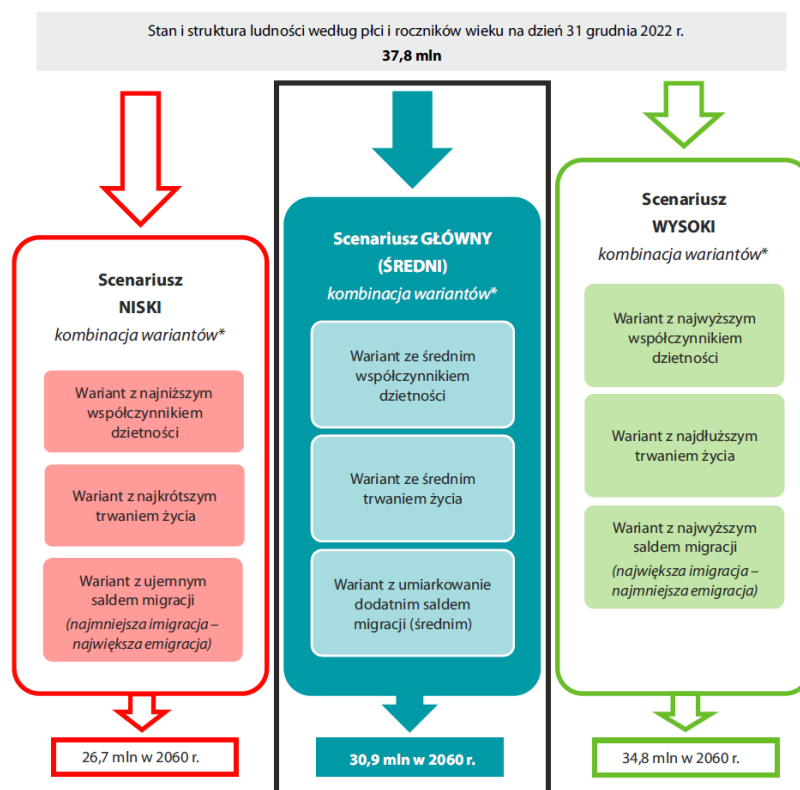
<i>osoby niepełnosprawne</i>	NSP 2021
ogółem	621
mężczyźni	325
kobiety	296

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Prognoza ludności na lata 2023-2060

Prognoza ludności na lata 2023-2060 (Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2023) zawiera analizę i założenia dotyczące przewidywanych trendów zmian w przebiegu procesów demograficznych – dzietności, umieralności oraz ruchów migracyjnych (wewnętrznych i zagranicznych), jak również wyniki prognozy ludności do 2060 r., będące rezultatem przyjętych wariantów założeń. Nowością w prezentowanej prognozie jest znacznie szersze zaprezentowanie alternatywnych scenariuszy, które mogą obrazować inne możliwe ścieżki rozwoju demograficznego.

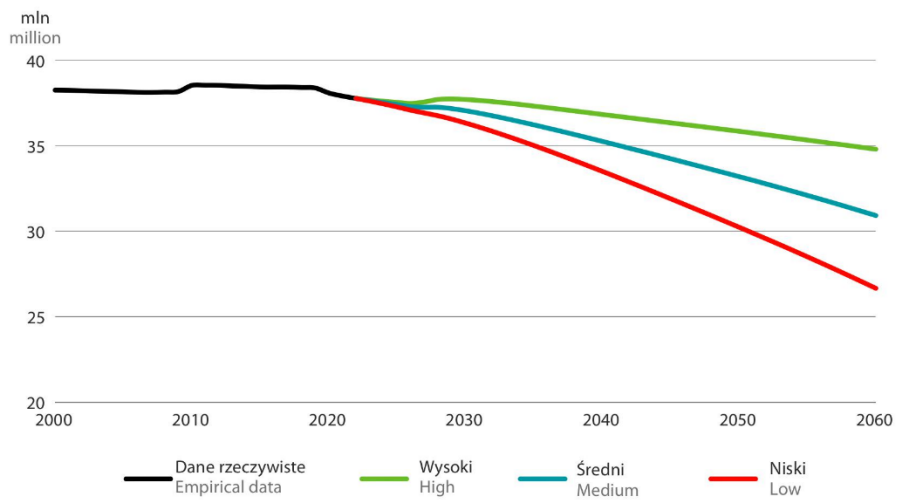
Poszczególne warianty zostały pogrupowane w trzy scenariusze. Scenariusze alternatywne – niski i wysoki – uwzględniają odpowiadające im warianty poszczególnych współczynników, które prowadzą odpowiednio do najniższej i najwyższej prognozowanej liczby ludności. Scenariusz niski zakłada zatem niskie współczynniki dzietności, niskie wartości trwania życia oraz niskie saldo migracji. Scenariusz wysoki – wysokie współczynniki dzietności, wysokie wartości trwania życia oraz wysokie saldo migracji. Scenariusz główny uwzględnia średnie warianty dzietności, migracji oraz trwania życia.



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Wszystkie scenariusze przewidują systematyczny spadek liczby ludności Polski, lecz w różnym tempie. Do 2060 r. liczba ludności Polski w scenariuszu wysokim spadnie do 34,8 mln, zaś w niskim aż do 26,7 mln, co oznaczałoby ubytek (w stosunku do 2022 r.) od 8% do 29%.

Liczba ludności Polski (w mln) według trzech scenariuszy w latach 2000–2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023–2060

Liczba ludności Polski (w mln) według trzech scenariuszy w wybranych latach

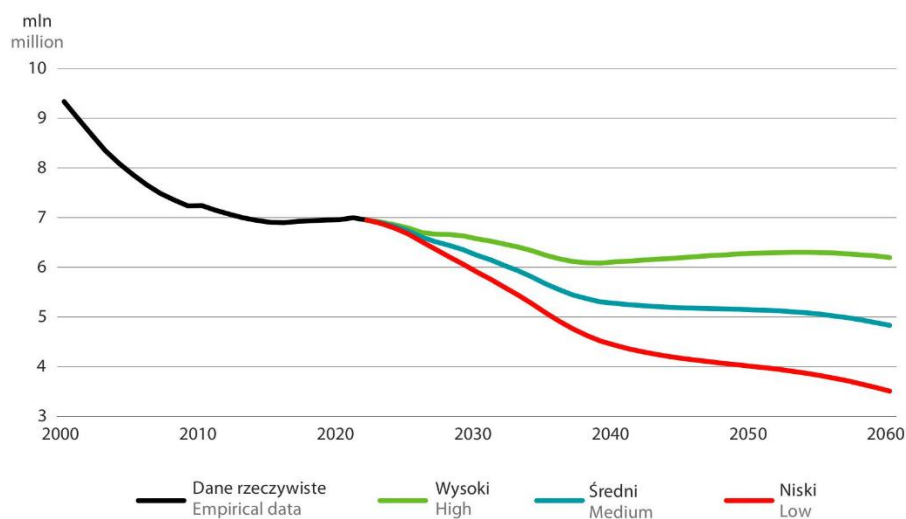
Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	37,77	37,71	36,83	35,85	34,80
Średni Medium		37,05	35,26	33,20	30,93
Niski Low		36,33	33,50	30,23	26,65

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiana w liczbie ludności w wieku 0-17

Prognozowany jest duży spadek liczby ludności w wieku 0-17 lat w Polsce w latach 2023–2060. W scenariuszu wysokim przewiduje się, że wspomniany spadek utrzyma się do 2039 r., po czym nastąpi odwrócenie trendu. Zgodnie z tym scenariuszem w okresie między rokiem 2023, a 2039 liczba dzieci i młodzieży zmniejszy się o ponad 872 tys. Realizacja scenariusza niskiego lub średniego prowadzi do spadku liczby ludności w wieku 0-17 lat w całym prognozowanym okresie. Do 2060 r. przewidywany jest spadek liczby dzieci i młodzieży o 10,9% (scenariusz wysoki) oraz aż o połowę (scenariusz niski) względem danych z 2022 r.

Liczba osób (w mln) w wieku 0-17 według trzech scenariuszy w latach 2000-2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Liczba osób (w mln) w wieku 0-17 lat według trzech scenariuszy w wybranych latach

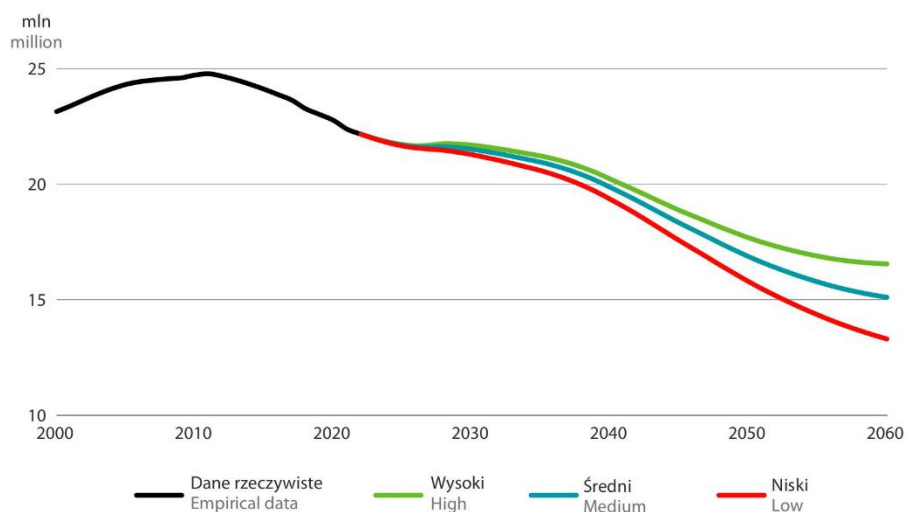
Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	6,95	6,57	6,10	6,28	6,20
Średni Medium		6,24	5,27	5,14	4,83
Niski Low		5,90	4,43	4,00	3,50

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiana liczby ludności w wieku produkcyjnym

Przewidywany jest duży spadek liczby osób w wieku produkcyjnym w Polsce. W skrajnych scenariuszach (niski i wysoki) szacuje się, że liczba ta w 2060 r. wyniesie odpowiednio 13,3 i 16,6 mln, co w porównaniu do 22,2 mln w 2022 r. oznacza spadek o 25% w scenariuszu wysokim i aż o 40% w niskim.

Liczba osób (w mln) w wieku produkcyjnym według trzech scenariuszy w latach 2000-2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Liczba osób (w mln) w wieku produkcyjnym według trzech scenariuszy w wybranych latach

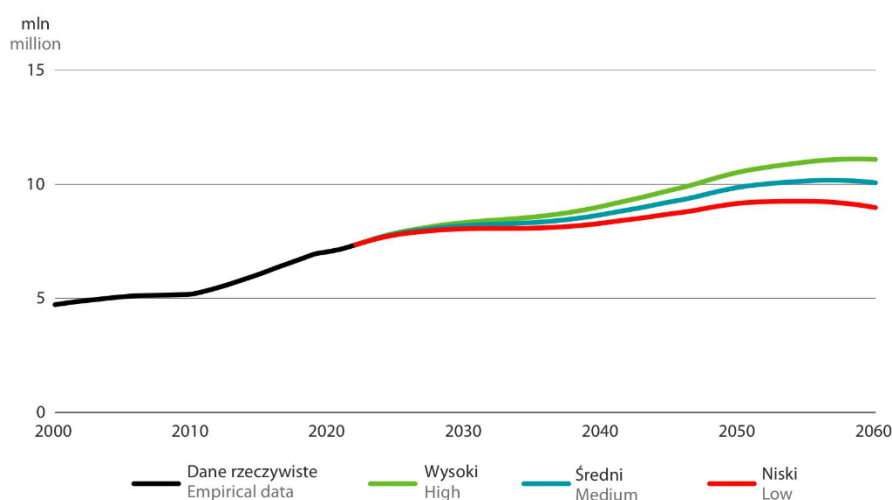
Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	22,17	21,10	20,23	17,69	16,55
Średni Medium		21,52	19,87	16,874	15,10
Niski Low		21,29	19,36	15,79	13,31

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiana liczby ludności w grupie wieku 65 lat i więcej

Wszystkie scenariusze przewidują, że do 2060 r. liczba osób w wieku 65 lat i więcej wzrośnie w porównaniu do 2022 r. Największy wzrost szacowany jest w scenariuszu wysokim – o połowę, w scenariuszu średnim o blisko 37%, a w niskim o 22%. Warto dodać, iż pod koniec prognozy przewidywany jest niewielki spadek liczby osób w tym wieku. W przypadku scenariusza niskiego obejmuje on ostatnie 6 lat prognozy (spadek o ok. 110 tys. osób), a w przypadku wysokiego jedynie ostatni rok (spadek o ok. 20 tys. osób).

Liczba osób (w mln) w wieku 65 lat i więcej według trzech scenariuszy w latach 2000-2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Liczba osób (w mln) w wieku 65 lat i więcej według trzech scenariuszy w wybranych latach

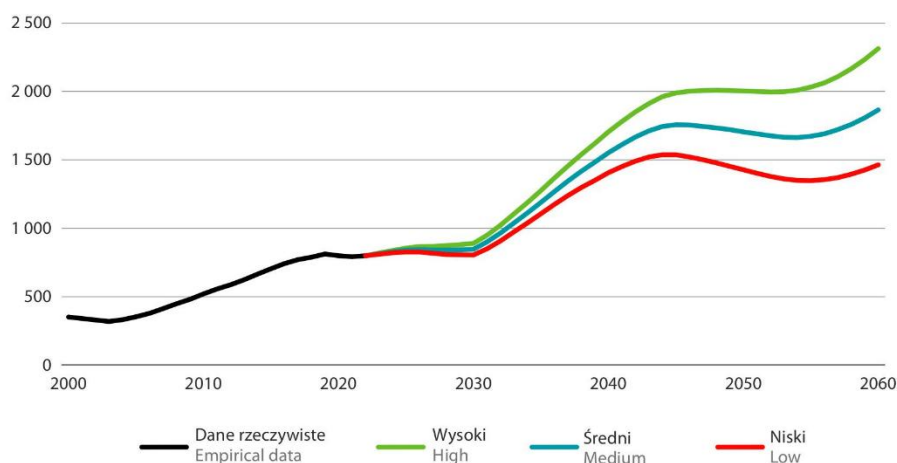
Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	7,35	8,33	9,04	10,53	11,09
Średni Medium		8,19	8,67	9,87	10,07
Niski Low		8,05	8,30	9,17	8,98

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiana liczby ludności w grupie wieku 85 lat i więcej

Przewidywany jest duży wzrost liczebności osób w wieku 85 lat i więcej. Do 2060 r. liczba osób wieku 85 lat i więcej względem roku 2022 wzrośnie o 83% - scenariusz niski lub niemal trzykrotnie - scenariusz wysoki.

Liczba osób (w tys.) w wieku 85 lat i więcej według trzech scenariuszy w latach 2000-2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Liczba osób (w tys.) w wieku 85 lat i więcej według trzech scenariuszy w wybranych latach

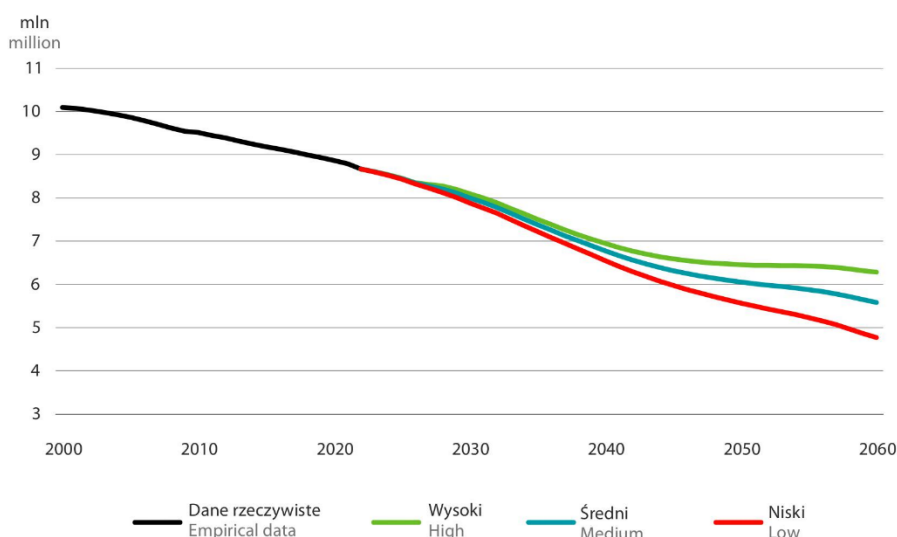
Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	799	890	1 704	2 004	2 313
Średni Medium		847	1 552	1 705	1 866
Niski Low		805	1 406	1 428	1 464

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiana liczby kobiet w wieku 15-49 lat

Na liczbę urodzeń bezpośredni wpływ ma liczba potencjalnych matek, czyli kobiet w wieku prokreacyjnym, tj. 15-49 lat. Wszystkie scenariusze przewidują spadek tej liczby – w scenariuszu wysokim o 2,4 mln (28%), a w niskim aż o 3,9 mln (45%) w odniesieniu do 2022 r. Można przypuszczać, że część kobiet przybyłych do Polski w wyniku wojny w Ukrainie, uzyska w najbliższej przyszłości prawo do stałego pobytu, dzięki czemu trend spadkowy zostanie krótkotrwale wyhamowany (zwłaszcza w scenariuszu wysokim, ale również w średnim). Niestety liczba ta nie zrekompensuje ogólnego spadku liczby kobiet w Polsce.

Liczba kobiet (w mln) w wieku 15-49 lat według trzech scenariuszy w latach 2000-2060



źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Liczba kobiet (w mln) w wieku 15-49 lat według trzech scenariuszy w wybranych latach

Scenariusz Scenario	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Wysoki High	8,7	8,1	6,9	6,5	6,3
Średni Medium		8,0	6,8	6,1	5,6
Niski Low		7,9	6,6	5,6	4,8

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Wyniki na poziomie regionalnym

Dla wszystkich województw przewiduje się zmniejszenie liczby ludności do 2060 r. Największy spadek prognozowany jest w województwie śląskim – o ponad milion osób. Ubytek rzędu od 500 tys. do 1 mln dotyczy województw: łódzkiego (601 tys.) oraz lubelskiego (544 tys.). Największy relatywny spadek prognozowany jest dla województwa świętokrzyskiego. Do 2040 r. liczba mieszkańców zmniejszy się o 14,0%, a do 2060 r. aż o 30,6%. Z kolei najmniejsza redukcja ludności obserwowana będzie w województwach mazowieckim oraz pomorskim (poniżej 1% do 2040 r. oraz ponad 7% do 2060 r.).

Liczba ludności (w tys.) w poszczególnych województwach w wybranych latach, według głównego scenariusza

Województwo Voivodeships	2022 ^a	2030	2040	2050	2060
Dolnośląskie	2 888	2 856	2 725	2 575	2 413
Kujawsko-pomorskie	2 007	1 941	1 821	1 684	1 540
Lubelskie	2 025	1 931	1 786	1 633	1 481
Lubuskie	980	954	897	830	761
Łódzkie	2 378	2 289	2 125	1 951	1 777
Małopolskie	3 429	3 433	3 349	3 236	3 085
Mazowieckie	5 511	5 575	5 474	5 331	5 121
Opolskie	942	902	836	764	692
Podkarpackie	2 079	2 015	1 903	1 775	1 635
Podlaskie	1 143	1 101	1 035	962	885
Pomorskie	2 358	2 382	2 342	2 276	2 182
Śląskie	4 347	4 179	3 886	3 577	3 257
Świętokrzyskie	1 178	1 111	1 013	913	817
Warmińsko-mazurskie	1 366	1 313	1 224	1 121	1 016
Wielkopolskie	3 494	3 474	3 349	3 190	2 998
Zachodniopomorskie	1 641	1 593	1 494	1 381	1 267

źródło: Prognoza ludności na lata 2023-2060

Wyniki (prognoza) na poziomie gminy Sadlinki

Ludność w gminie Sadlinki według płci i 10-letnich grup wieku 80+; zmiany w latach 2022-2060

Płeć	Grupa wieku	2022	2030	2040	2050	2060	Zmiana względem 2022 roku [2022=100%]
Ogółem	Ogółem	5 995	6 002	5 943	5 629	5 273	-12,04%
	0-9	696	585	560	555	455	-34,63%
	10-19	804	793	643	594	592	-26,37%
	20-29	725	767	769	604	562	-22,48%
	30-39	959	772	740	747	586	-38,89%
	40-49	931	965	803	744	762	-18,15%
	50-59	738	852	908	726	679	-7,99%
	60-69	685	591	706	752	583	-14,89%
	70-79	341	515	456	542	590	73,02%
	80+	116	162	358	365	464	300,00%
Mężczyźni	Ogółem	2 994	2 940	2 882	2 707	2 522	-15,76%
	0-9	376	307	295	293	247	-34,31%
	10-19	393	428	361	331	327	-16,79%
	20-29	362	365	401	329	298	-17,68%
	30-39	490	377	352	381	300	-38,78%
	40-49	471	480	385	346	386	-18,05%
	50-59	367	428	459	352	320	-12,81%
	60-69	355	260	317	346	258	-27,32%
	70-79	151	239	167	203	231	52,98%
	80+	29	56	145	126	155	434,48%
Kobiety	Ogółem	3 001	3 062	3 061	2 922	2 751	-8,33%
	0-9	320	278	265	262	208	-35,00%
	10-19	411	365	282	263	265	-35,52%
	20-29	363	402	368	275	264	-27,27%
	30-39	469	395	388	366	286	-39,02%
	40-49	460	485	418	398	376	-18,26%
	50-59	371	424	449	374	359	-3,23%
	60-69	330	331	389	406	325	-1,52%
	70-79	190	276	289	339	359	88,95%
	80+	87	106	213	239	309	255,17%

źródło: opracowanie własne na podstawie Prognozy ludności na lata 2023-2060

Ludność w gminie Sadlinki według płci i wybranych grup wieku; zmiany w latach 2022-2060

Płeć	Grupa wieku	2022	2030	2040	2050	2060	Zmiana względem 2022 roku [2022=100%]
Ogółem	Ogółem	5 995	6 002	5 943	5 629	5 273	-12,04%
	0-17	1 359	1 213	1 067	1 035	924	-32,01%
	18-59/64	3 673	3 654	3 551	3 120	2 836	-22,79%
	18-44	2 305	2 174	2 007	1 892	1 658	-28,07%
	45-59/64	1 368	1 480	1 544	1 228	1 178	-13,89%
	60+/65+	963	1 135	1 325	1 474	1 513	57,11%
	0-14	1 129	983	876	861	743	-34,19%
	15-64	4 058	4 059	3 962	3 504	3 178	-21,69%
	65+	808	960	1 105	1 264	1 352	67,33%
	80+	116	162	358	365	464	300,00%
Mężczyźni	Ogółem	2 994	2 940	2 882	2 707	2 522	-15,76%
	0-17	699	657	577	558	504	-27,90%
	18-64	1 939	1 861	1 871	1 659	1 498	-22,74%
	18-44	1 162	1 049	999	982	855	-26,42%
	45-64	777	812	872	677	643	-17,25%
	65+	356	422	434	490	520	46,07%
	0-14	583	511	468	458	401	-31,22%
	15-64	2 055	2 007	1 980	1 759	1 601	-22,09%
	65+	356	422	434	490	520	46,07%
	80+	29	56	145	126	155	434,48%
Kobiety	Ogółem	3 001	3 062	3 061	2 922	2 751	-8,33%
	0-17	660	556	490	477	420	-36,36%
	18-59	1 734	1 793	1 680	1 461	1 338	-22,84%
	18-44	1 143	1 125	1 008	910	803	-29,75%
	45-59	591	668	672	551	535	-9,48%
	60+	607	713	891	984	993	63,59%
	0-14	546	472	408	403	342	-37,36%
	15-64	2 003	2 052	1 982	1 745	1 577	-21,27%
	65+	452	538	671	774	832	84,07%
	80+	87	106	213	239	309	255,17%

źródło: opracowanie własne na podstawie Prognozy ludności na lata 2023–2060

Gospodarka, przedsiębiorczość, rynek pracy

W Gminie Sadlinki w roku 2024 (stan na 31 XII) – według danych z Głównego Urzędu Statystycznego w krajowym rejestrze urzędowym REGON zarejestrowane były 443 podmioty gospodarki narodowej. Ponad 97% to podmioty sektora prywatnego. Branżą, w której działa najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Sadlinki - według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – jest **F - budownictwo** z 20,99% udziału. Kolejnymi sektorami są: **G** - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle) [15,58%], **C** - przetwórstwo przemysłowe [11,74%], **S/T** - pozostała działalność usługowa [S] oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby [T] [9,71%] oraz **H** - transport i gospodarka magazynowa [9,26%].

Na poziomie Polski, województwa pomorskiego i powiatu kwidzyńskiego wśród trzech najpopularniejszych sektorów znalazły się dokładnie te same co w gminie Sadlinki, lecz w innej kolejności (Sektor G, F, C).

<i>Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON</i>		ogółem		sektor prywatny
OGÓŁEM		443	100,00%	430
SEKCJA A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10	2,26%	10
SEKCJA B	górnictwo i wydobywanie	1	0,23%	1
SEKCJA C	przetwórstwo przemysłowe	52	11,74%	52
SEKCJA D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,00%	0
SEKCJA E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,45%	2
SEKCJA F	budownictwo	93	20,99%	91
SEKCJA G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	69	15,58%	68
SEKCJA H	transport i gospodarka magazynowa	41	9,26%	41
SEKCJA I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	1,81%	8
SEKCJA J	informacja i komunikacja	9	2,03%	9
SEKCJA K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	2,71%	11
SEKCJA L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	2,03%	9

SEKCJA M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18	4,06%	18
SEKCJA N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	24	5,42%	24
SEKCJA O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	1,58%	5
SEKCJA P	edukacja	14	3,16%	11
SEKCJA Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24	5,42%	21
SEKCJA R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	1,58%	6
SEKCJE S I T	pozostała działalność usługowa [S] oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby [T]	43	9,71%	43

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (działy)</i>		ilość
SEKCJA	DZIAŁ	
SEKCJA F	43. roboty budowlane specjalistyczne	77
	41. roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	13
SEKCJA G	47. handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	39
	45. handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	20
	46. handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	10
	33. naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	16
SEKCJA C	25. produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	12
	16. produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	10
SEKCJA S/T	94. działalność organizacji członkowskich	19
	96. pozostała indywidualna działalność usługowa / 97. gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników / 98. gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	21
SEKCJA H	49. transport lądowy oraz transport rurociągowy	35

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Podmioty z najbardziej popularnych pięciu sekcji PKD mają 67,27% udział wśród wszystkich podmiotów. Najpopularniejszą formą prowadzenia działalności w gminie – podobnie jak w całym powiecie i w kraju – jest forma jednoosobowej działalności gospodarczej osoby fizycznej [86,28% liczby podmiotów

prywatnych]. Dla całego województwa pomorskiego wskaźnik ten przyjął wartość o blisko dziesięć punktów procentowych mniejszą – 76,64% Dalej są to: stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (3,72%) oraz spółki handlowe (2,33%).

<i>Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON i nowo zarejestrowane na terenie gminy Sadlinki w 2024 roku</i>	wpisane	nowo zarejestr.
sektor prywatny ogółem	430	32
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	371	26
spółki handlowe	10	0
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0
spółdzielnie	1	0
fundacje	2	0
fundacje rodzinne	0	0
stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	16	2
sektor publiczny ogółem	8	1
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	6	1
przedsiębiorstwa państwowe	0	0
spółki handlowe	0	0
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

<i>Podmioty wg klas wielkości / zatrudnienie</i>	2020	2021	2022	2023	2024
ogółem	386	411	423	432	443
0 – 9 osób	377	401	413	422	433
10 – 49 osób	9	10	10	10	10

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

97,74% podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Sadlinki to podmioty zatrudniające do 9 pracowników czyli mikroprzedsiębiorstwa (w tej grupie znajdują się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą).

Do 49 pracowników zatrudnia dziesięć zakładów pracy (czyli 2,26% podmiotów to małe przedsiębiorstwa). Na terenie gminy nie występują ani średnie, ani duże przedsiębiorstwa.

Gmina Sadlinki zajmuje ostatnie miejsce wśród wszystkich gmin powiatu kwidzyńskiego pod względem ilości podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Podmioty na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2024 roku

	województwo pomorskie	2 668,4
	powiat kwidzyński	1 890,2
Pozycja	Gmina	Wskaźnik
1	Kwidzyn (gm. miejska)	2 356,1
2	Kwidzyn (gm. wiejska)	2 021,9
3	Prabuty (gm. miejsko-wiejska)	1 801,3
4	Ryjewo (gm. wiejska)	1 670,6
5	Gardeja (gm. wiejska)	1 411,4
6	Sadlinki (gm. wiejska)	1 218,7

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Gmina Sadlinki, podobnie jak cały powiat kwidzyński, charakteryzuje się wysokim poziomem bezrobocia. Stopa bezrobocia na poziomie powiatu na koniec 2024 roku wyniosła 7,4 % i znacznie przewyższała stopę dla województwa pomorskiego (4,6%), jak i dla całego kraju (5,1%). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba osób bezrobotnych w gminie Sadlinki nie zmieniła się znacząco (mały spadek na koniec 2024 roku) – jednak należy zauważyć, iż w roku 2022 liczba ta zmniejszyła się w sposób dosyć znaczący, by rok później powrócić do wcześniejszego stanu.

Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią: osoby bez kwalifikacji zawodowych (67 os.), długotrwale bezrobotni (61 os.), o niskim wykształceniu – zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym (45 i 44 os.) oraz osoby do 30 roku życia (38 os.). Blisko 68% bezrobotnych to kobiety, wartość ta utrzymuje się na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

<i>Bezrobocie [stan na 31 XII]</i>	2020	2021	2022	2023	2024
liczba bezrobotnych, w tym:	161	157	109	159	143
▪ kobiety	110	111	80	102	97

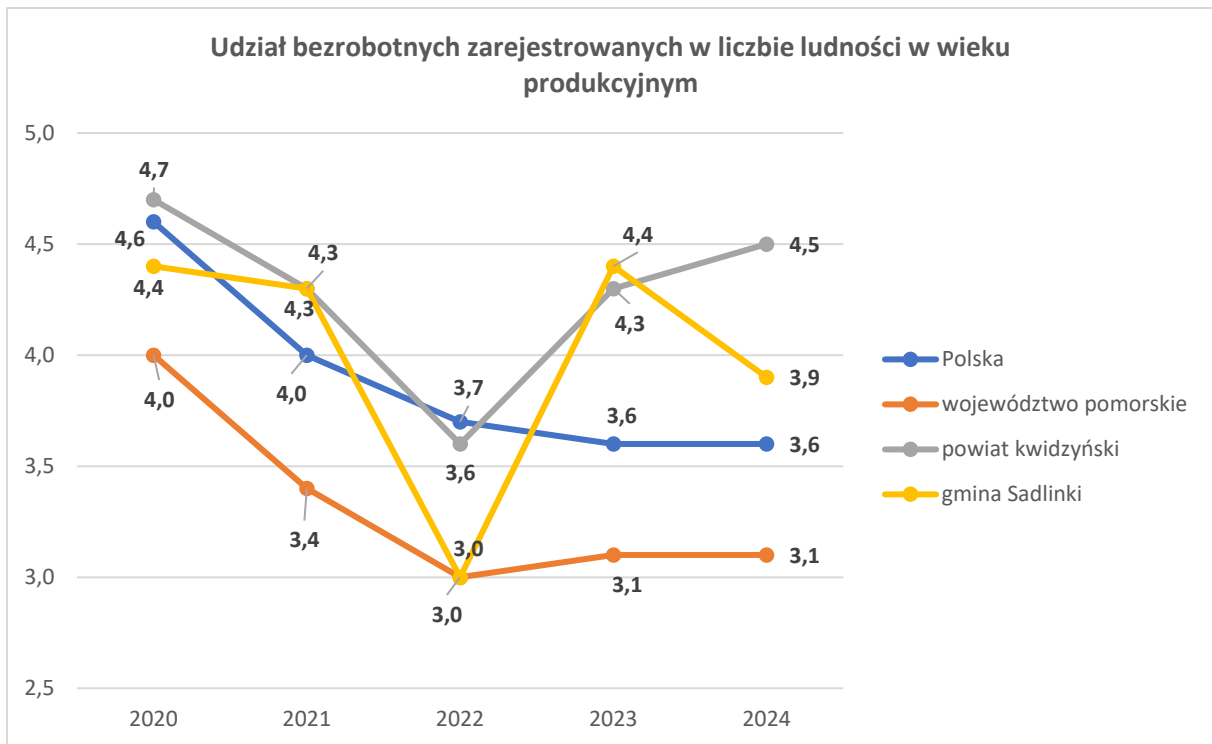
▪ mężczyźni	51	46	29	57	46
bez kwalifikacji zawodowych	67	65	46	63	67
bez doświadczenia zawodowego	27	26	14	21	22
osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym	55	44	39	51	45
osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	40	36	29	41	44
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:	127	133	103	126	116
▪ do 25 roku życia	28	24	15	28	19
▪ do 30 roku życia	61	47	33	48	38
▪ powyżej 50 roku życia	18	30	27	30	33
▪ długotrwale bezrobotni	78	80	62	60	61
▪ niepełnosprawni	7	7	5	7	4

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP Kwidzyn

<i>Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Polska	4,6	4,0	3,7	3,6	3,6
województwo pomorskie	4,0	3,4	3,0	3,1	3,1
powiat kwidzyński	4,7	4,3	3,6	4,3	4,5
gmina Sadlinki	4,4	4,3	3,0	4,4	3,9
- w tym					
▪ kobiety	6,4	6,4	4,6	5,9	5,6
▪ mężczyźni	2,6	2,4	1,5	3,0	2,4

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP Kwidzyn

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest znacznie wyższy w gminie Sadlinki oraz powiecie kwidzyńskim od wartości w województwie pomorskim jak i w całej Polsce. W roku 2022 – w gminie, jak i w powiecie kwidzyńskim – zauważono gwałtowny, jednoroczny spadek bezrobocia, gdy na poziomie wojewódzkim i ogólnokrajowym nie zauważono podobnej anomalii.



źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP Kwidzyn

Sytuacja mieszkaniowa

Liczba mieszkań na terenie gminy Sadlinki rośnie – na przestrzeni ostatnich pięciu lat zarejestrowano wzrost o 3,42% (z wartości 1 578 w 2020 roku do 1 632 w 2024 roku). Dynamika ta jest jednak niższa niż dla Polski – 5,10%, województwa pomorskiego – 7,55% i wyższa niż dla całego powiatu kwidzyńskiego – 2,74%. Zdecydowaną większość oddawanych do użytku mieszkań stanowią inwestycje prywatne inwestorów indywidualnych.

<i>Zasoby mieszkaniowe</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Mieszkania	1 578	1 590	1 606	1 620	1 632
Izby	7 371	7 426	7 517	7 597	7 656
pow. użytkowa mieszkań [m²]	149 467	150 591	152 653	154 738	155 986

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Przeciętny metraż mieszkania przypadający na 1 osobę rośnie i w 2024 roku wyniósł 26,3 m². Jest to wynik wyższy niż średnia dla całego powiatu kwidzyńskiego (25,8 m²), jednak niższy niż dla obszaru całego województwa pomorskiego (31,2 m²), jak i całej Polski (32,2m²). Odmienne przedstawia się natomiast sytuacja średniej powierzchni mieszkania/domu. Wartość ta kształtowała się w gminie w 2024 roku na poziomie 95,6 m² i była wyższa niż na terenie powiatu kwidzyńskiego (73,5m²), województwa (73,3 m²) oraz Polski (75,6 m²). W badanym okresie (2020-2024) zwiększyła się także liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców o ponad 10, a przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie pozostała na podobnym poziomie (4,69). Oprócz rosnącej liczby mieszkań i budynków wpływ na to miała w mniejszym stopniu również spadająca liczba mieszkańców gminy Sadlinki.

<i>Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki</i>	2020	2021	2022	2023	2024
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m²]	94,7	94,7	95,1	95,5	95,6
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m²]	25,1	25,2	25,5	25,9	26,3
mieszkania na 1000 mieszkańców	264,7	266,2	267,9	271,7	275,2
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,67	4,67	4,68	4,69	4,69
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,78	3,76	3,73	3,68	3,63
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,81	0,80	0,80	0,78	0,77

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

W latach 2020-2024 spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności o 42,86%. Podobne tendencje można zauważyć w skali całego kraju oraz województwa pomorskiego, jednak te spadki nie przyjmują aż tak drastycznych wartości jak dla Gminy Sadlinki (Polska -8,62%; województwo

pomorskie -4,94%; powiat kwidzyński -32,14%). Analizując wskaźniki z roku 2024: mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności wartość miernika wyniosła 2,4 (województwo pomorskie – 7,7; powiat kwidzyński – 1,9).

<i>Budownictwo mieszkaniowe – wskaźniki</i>	2020	2021	2022	2023	2024
mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,2	5,0	3,7	3,0	2,4
powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności [m²]	534,5	572,1	471,9	420,3	247,2
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania [m²]	127,5	114,1	128,1	139,7	105,1
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu oddanym do użytkowania	5,4	5,2	5,5	5,6	5,0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (Bank Danych Lokalnych), GUS

Gmina Sadlinki zarządza zasobem mieszkaniowym i obiektami komunalnymi, które pełnią istotną rolę w zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności. Na koniec 2024 roku Gmina posiada łącznie 15 lokali mieszkalnych, które są wykorzystywane głównie na potrzeby mieszkaniowe mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W zasobie gminy znajdują się również 4 garaże oraz 4 budynki gospodarcze, pełniące funkcje pomocnicze wobec infrastruktury mieszkaniowej i administracyjnej. Ponadto Gmina posiada 12 świetlic wiejskich, które pełnią funkcję integracyjną i kulturalną dla mieszkańców poszczególnych sołectw. Obiekty te są udostępniane lokalnym społecznościom na potrzeby spotkań, wydarzeń i działalności organizacji pozarządowych.

Zasób komunalny gminy Sadlinki ma charakter rozproszony i dostosowany do potrzeb lokalnych, a jego stan techniczny jest na bieżąco monitorowany.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach wykonuje zadania ukierunkowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Sadlinki. Ośrodek był również pośrednim bądź bezpośrednim realizatorem różnorodnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz przyjętych gminnych programów m.in. z zakresu wspierania rodziny czy przeciwdziałania przemocy.

Rzeczywista liczba rodzin, która otrzymała pomoc w ramach ustawy o pomocy społecznej (świadczenia finansowe i niefinansowe oraz praca socjalna) w 2024 r. wynosiła 134 (364 osoby). Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosiło 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł dla osoby w rodzinie.

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym gminy. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach zadanie to realizował w ramach Wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Z bezpłatnej pomocy w ramach Programu mogli korzystać klienci, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W 2024 roku z tej formy wsparcia skorzystało 98 dzieci, wydano 13 380 posiłków w tym dla dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej – 5 181 posiłków, a dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – 8 199 posiłków.

W 2024 roku z tej formy wsparcia skorzystało 98 dzieci na łączną kwotę 136 625 zł (z tego koszt własny gminy – 27 400 zł, dotacja w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – 109 225 zł).

W 2024 r. wypłacono 6 363 świadczeń w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych na łączną kwotę 3 086 784,45 zł. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń rodzinnych wynosi 674 zł w przeliczeniu na osobę a w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym 764 zł na osobę.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosiło 1 209zł na osobę w rodzinie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały osobie uprawnionej w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Dnia 9 grudnia weszła w życie nowelizacja ustawy, która zmienia wysokość wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego do kwoty nie wyższej niż 1 000 zł. Świadczenia alimentacyjne przyznane na okres zasiłkowy 2024/2025 (od 1 października 2024 r.) w przypadkach zasądzonych wyższych alimentów zostały wyrównane w grudniu 2025 r. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach wypłacił 452 świadczenia z na kwotę 182 955,39 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację budynków, wymianę źródła ciepła, stolarki okiennej i drzwiowej oraz wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła. W 2024 roku przyjęto 134 wnioski o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach wydał 131 zaświadczeń.

W 2024 r. dla 10 osób potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Osoby te spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej tj. 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł dla osoby w rodzinie.

Wypłacono również 25 dodatków mieszkaniowych na lokale będące w zasobach prywatnych, zakładowych. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób lub rodzin, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Wypłata dodatków jest zadaniem własnym gminy realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach. Pomoc w postaci dodatku, ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach. W 2024 r. w GOPS wydatkowano na tę obowiązkową formę pomocy dla 3 rodzin 8 028,91 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach w roku 2024 przyjął 31 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydanych zostało 99 kart. tj. 95 dla nowych osób i 4 karty dla członka rodziny wielodzietnej, który był wcześniej jej posiadaczem.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak też w roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Na podstawie stosownej umowy, współpracę w tym zakresie kontynuowano z Bankiem Żywności w Tczewie. Pomocą żywnościową w ramach powyższego Programu były objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. 2 056,40 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 590,00 zł

dla osoby w rodzinie. Ogólny tonaż asortymentu wydane w ramach Podprogramu 2023 wydane w 2024 r. wyniósł 16 877,26 kg. Jego łączna wartość opiewała na kwotę 118 112,98 zł. Wsparciem w formie paczek żywnościowych zostało objętych 180 rodzin, a w nich łącznie 464 osoby. Koszt realizacji zadania w 2024 r. wyniósł 7 200,00 zł.

Na terenie Gminy Sadlinki od 2002 r. funkcjonuje ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy. Ogółem w roku 2024 do Środowiskowego Domu Samopomocy w Okrągłej Łące w zajęciach uczestniczyło 18 osób z czego 4 z terenu miasta Kwidzyn i 14 z terenu Gminy Sadlinki. Wydano 22 decyzje w tym 20 decyzji kierujących, 2 decyzje uchylające (rezygnacja).

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach po raz pierwszy realizował Program „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024”, który finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub;
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych.

Z programu skorzystało 14 opiekunów sprawujących opiekę nad 14 osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym, dla których zrealizowano 2 496 godzin usług. Opiekę wytchnieniową świadczyło 12 opiekunów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Na realizację programu wydatkowano kwotę 126 144,33 zł.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w środowisku ośrodek pomocy społecznej udziela wsparcia

w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy. Podstawą do skierowania osoby do domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno-bytowa, długotrwała choroba uniemożliwiająca prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. W roku 2024 w domach pomocy społecznej przebywało 13 osób. Dofinansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej jest zadaniem wymagającym dużych nakładów finansowych przy niewielkiej ilości osób korzystających. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wysokości do 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce pokrywają członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji i gmina, z której pochodzi osoba umieszczana w domu pomocy społecznej. Kwota wydatków na tę formę pomocy wyniosła 582 758,37 zł. Dochód w kwocie 9 355,00 zł uzyskany z tyt. odpłatności pomniejszył wydatki do kwoty 573 403,37 zł. Odzyskano również kwotę 2 408,82 zł za pobyt w DPS za lata poprzednie.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie terytorium tego państwa w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. przyznano dla jednej rodziny zasiłki celowe na wyżywienie trojga dzieci; w przedszkolu i szkole podstawowej w łącznej kwocie 5 724,00 zł. Ustalono również 1 rodzinie ukraińskiej prawo do zasiłku rodzinnego. Kwota świadczeń wyniosła 934,00 zł.

Na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje prawne, które miały wspierać polskie rodziny poprzez wypłatę dodatku ośronowego. Dodatek ten miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Świadczenie przysługiwało gospodarstwom domowym po spełnieniu kryterium dochodowego tj. w gospodarstwie jednoosobowym, dochód miesięczny nie przekraczał 2 100 zł, a w wieloosobowym 1 500 zł. Do Ośrodka wpłynęło 566 wniosków. Dodatek przyznano 467 rodzinom na łączną kwotę 192 092,58 zł.

Na mocy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego, zostało wprowadzone jednorazowe świadczenie „Bon energetyczny”. Bon był formą wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej. Bon energetyczny przysługiwał gospodarstwom domowym po spełnieniu kryterium dochodowego tj. w gospodarstwie jednoosobowym, dochód miesięczny nie przekraczał kwoty 2 500 zł, a w wieloosobowym 1 700 zł na osobę. Wnioski o wypłatę bonu energetycznego składać można było w okresie od dnia 1 sierpnia 2024 r. do dnia 30 września 2024 r. W tym czasie złożono 447 wniosków o ustalenie prawa do bonu energetycznego. Na ich podstawie przyznano ww. świadczenie dla 381 gospodarstw domowych, którym łącznie wypłacono kwotę 157 649,61 zł

Szkolnictwo

Gmina Sadlinki w roku 2024 otrzymała subwencję oświatową w kwocie 8 815 763,00 zł. Natomiast wydatki poniesione przez gminę wynosiły 1 425 154,91 zł. Utrzymanie Przedszkola Publicznego w Sadlinkach kosztowało gminę 1 695 855,17 zł, jednocześnie na oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Nebrowie Wielkim zostało wydane 217 252,29 zł. Na wynagrodzenia nauczycieli i pracowników oświaty wydane zostało 9 049 752,72 zł. Do zadań związanych z oświatą Gmina dokłada 2 609 391,91 zł. Do zadań oświatowych Gminy Sadlinki w 2024 roku należała realizacja zadań własnych gminy, tj. prowadzenie przedszkola wraz z opiekunami dziennymi, sprawującymi opiekę nad dziećmi do lat 3, szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, organizacja obsługi administracyjno-finansowej oraz zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych.

Gmina Sadlinki – jako jednostka samorządu terytorialnego – w roku 2024 była organem prowadzącym dla 3 oświatowych jednostek budżetowych: jedno przedszkole publiczne i dwie szkoły podstawowe, w tym jedna z oddziałami przedszkolnymi.

Placówki oświatowe są jednostkami organizacyjnymi gminy działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy.

Według stanu na 30.09.2024 r. do Szkoły Podstawowej w Sadlinkach, uczęszczało 355 uczniów (w tym 3 uczniów z Ukrainy), utworzono 16 oddziałów, liczba nauczycieli wynosiła 30, pracowników administracji i obsługi 8. W Szkole Podstawowej w Nebrowie Wielkim zatrudnionych było razem 18 nauczycieli, pracowników administracji i obsługi 6. Liczba uczniów w klasach I-VIII wynosiła 123, utworzono 8 oddziałów. Do dwóch oddziałów przedszkolnych utworzonych przy Szkole Podstawowej w Nebrowie Wielkim uczęszczało 45 dzieci. Natomiast do Przedszkola Publicznego w Sadlinkach uczęszczało 137 dzieci, w 5 oddziałach, zatrudnionych było 10 nauczycieli, pracowników obsługi 4. Opiekę nad 20 dziećmi w wieku do lat 3 sprawowało 3 opiekunów dziennych.

Dnia 1 września 2024 r. nastąpiło oficjalne przeniesienie Publicznego Przedszkola w Sadlinkach do nowo wybudowanego budynku przy ul. Brzozowej 1A, co znacznie poprawiło warunki kształcenia dzieci.

Przedszkole do swojej dyspozycji posiada 6 sal zajęciowych, salę gimnastyczną, salę do zajęć logopedy/psychologa, kuchnię, szatnię, pomieszczenia sanitarne oraz pomieszczenia socjalne dla pracowników. Dodatkowo wychowankowie przedszkola korzystają z placu zabaw na ogrodzonej posesji przedszkola.

Dzięki realizacji tej inwestycji Przedszkole Publiczne w Sadlinkach jest w stanie zapewnić opiekę przedszkolną dla 25 dzieci więcej niż obecnie (łącznie 150 dzieci przedszkolnych), zaś w samej gminie powstało 20 miejsc dla dzieci żłobkowych. Dzięki środkom z programu Maluch +, Gmina pozyskała

finansowanie na wyposażenie do oddziału żłobkowego, zakup niezbędnych pomocy dydaktycznych, letni plac zabaw, plac zabaw z nawierzchnią oraz zagospodarowanie terenu przy żłobku.

Realizując obowiązki określone w art. 39 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2024 r. poz.737) dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych.

W roku 2024 zakupiono bilet miesięczny dla 365 uczniów ze szkół i przedszkola z terenu gminy Sadlinki. Zapewniono dowożenie do szkoły uczniom niepełnosprawnym (5 uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach, 8 uczniów do placówek oświatowych w Kwidzynie oraz 6 uczniów do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Okrągłej Łące) objętych kształceniem specjalnym, a 9 rodzicom uczniów niepełnosprawnych zwracano koszty dojazdu zawierając stosowne umowy.

W roku szkolnym 2023/2024 udzielono stypendia uczniom, którzy uzyskali średnią ocen 4,75 i powyżej lub zostali laureatami konkursu na szczeblu co najmniej wojewódzkim. Stypendium sportowe przyznano uczniom, którzy uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej wojewódzkim. Ogółem przyznano stypendia 81 uczniom w łącznej kwocie 20 088 zł. Nagrodę Wójta Gminy otrzymało 12 absolwentów szkół podstawowych w łącznej wysokości 3 000 zł.

Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Sadlinki skorzystało w okresie kwiecień-czerwiec 2024 r. – 15 uczniów, natomiast w okresie wrzesień-grudzień 2024 r. ze stypendiów i zasiłków szkolnych skorzystało 18 uczniów. Ogółem w tym okresie przyznano stypendia szkolne na kwotę 12 489,84 zł.

Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna

Głównym celem prowadzenia biblioteki jest gromadzenie, opracowanie, selekcja oraz przechowywanie i udostępnianie zbiorów. Wszystkie zbiory biblioteczne znajdują się w katalogu elektronicznym SOWA, przez co czytelnicy mogą dokonywać rezerwacji książek przez Internet. W bibliotece znajdują się komputery, z których czytelnicy mogą korzystać bezpłatnie. W 2024 roku zarejestrowano 273 czytelników w różnym wieku i wypożyczono 3 007 książek. Księgozbiór ogółem wynosi 19 256 woluminów.

W 2024 łącznie zakupiono 998 książek na kwotę 32 747 zł. W tym ze środków własnych kupiono 610 książek za 19 747 zł. Natomiast z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” kupiono 388 książek na kwotę 13 000 zł. Biblioteka prowadzi również działalność kulturalno-edukacyjną. W bibliotece z recitalem wystąpiła Katarzyna Pakosińska. Od kilkunastu lat biblioteka organizuje powiatowy konkurs czytelniczy (w 2024 roku gościem specjalnym był Paweł Beręsewicz.)

Kultura i sport

W 2024 roku Gmina Sadlinki zrealizowała szereg wydarzeń o charakterze kulturalnym i sportowym, których celem była integracja lokalnej społeczności oraz wspieranie aktywności mieszkańców w różnych grupach wiekowych. W okresie ferii zimowych zorganizowano zajęcia tematyczne i warsztaty w świetlicach wiejskich oraz w szkołach, m.in. spotkania z druhami Ochotniczej Straży Pożarnej, warsztaty taneczne oraz zajęcia ruchowe. Przeprowadzono także wydarzenia edukacyjne oraz wyjazdy do instytucji kultury. W ciągu roku kalendarzowego odbyły się wydarzenia cykliczne i okolicznościowe, m.in.:

- koncerty świąteczne i patriotyczne (Koncert Pasyjny, Koncert Niepodległościowy);
- lokalne imprezy plenerowe: Dzień Dziecka, „Kolorowe Lato”, festyny wakacyjne w sołectwach;
- wydarzenia promujące tradycje lokalne, jak „Święto Powideł Nebrowskich” czy prezentacje stołów wielkanocnych przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich.

W zakresie wsparcia działań kulturalnych i promocyjnych Gmina współpracowała z Gminną Biblioteką Publiczną oraz szkołami i świetlicami wiejskimi. Biblioteka zorganizowała m.in. spotkania autorskie, konkursy czytelnicze oraz wydarzenia z udziałem zaproszonych artystów. W obszarze sportu kontynuowano organizację zawodów biegowych o zasięgu regionalnym, w tym VII edycji „Biegu Przełajowego o Puchar Wójta Gminy Sadlinki” oraz marszu Nordic Walking. Wsparto również działalność lokalnych organizacji sportowych, m.in. klubu „Spójnia Sadlinki”, oraz wydarzenia sportowe realizowane przez Fundację Koleżeńskie Biegi w Lesie.

Bezpieczeństwo

Na terenie Gminy Sadlinki działa 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w tym dwie będące w krajowym systemie ratowniczo gaśniczym (KSRG). System skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych. Głównym celem KSRG jest zapewnienie ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, w ramach działań podejmowanych przez PSP i inne podmioty ratownicze ze szczególnym uwzględnieniem OSP.

Liczba członków Ochotniczej Straży Pożarnej w 2024 r. wynosiła łącznie 144 osób, w tym:

- w OSP Bronisławowo – 22 członków;
- w OSP Kaniczki – 35 członków;
- w OSP Nebrowo Wielkie (KSRG) – 27 członków;
- w OSP Olszanicy – 25 członków;
- w OSP Sadlinki (KSRG) – 35 członków.

Jednostki OSP brały udział w 31 pożarach oraz 56 miejscowych zagrożeniach.

W 2024 r. funkcjonowały również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze oraz Dziecięce Drużyny Pożarnicze w skład których wchodziły młodzież i dzieci w łącznej liczbie 82 członków.

Wodociągi i kanalizacja

Na terenie gminy Sadlinki występują 3 stacje uzdatniania wody wraz z siecią wodociągową oraz 1 mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Sadlinkach z układem sieci kanalizacyjnej sanitarnej i przepompowni ścieków. Stacja uzdatniania wody w Sadlinkach zaopatruje w wodę miejscowości: Sadlinki, Olszanica, Białki, Karpiny i Okrągłą Łąkę.

Stacja uzdatniania wody w Wiślinach zaopatruje w wodę miejscowości: Kaniczki, Grabowo, Nebrowo Wielkie i Wiśliny. Stacja uzdatniania wody w Glinie zaopatruje w wodę miejscowości: Glina, Nebrowo Małe, Rusinowo i Bronisławowo. Do istniejącej oczyszczalni ścieków odprowadzane są ścieki komunalne z miejscowości Sadlinki i z niewielkiej części miejscowości Karpiny.

Obsługą obiektów, wraz ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odbiorem ścieków na terenie naszej gminy zajmuje się Zakład Usług Wielobranżowych Tadeusz Kawka z siedzibą w Sadlinkach.

W 2024 r. ukończono proces budowlany związany z modernizacją (przebudową i rozbudową budynku wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu) stacji uzdatniania wody w miejscowości Wiśliny.

Gmina Sadlinki realizuje program budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Sadlinki. Mieszkańcy zameldowani na terenie Gminy Sadlinki mogą ubiegać się o dofinansowanie na zakup i montaż urządzenia – przydomowej oczyszczalni ścieków działającej na zasadzie złoża biologicznego, osadu czynnego lub drenażu rozsączającego, a także szczelnego zbiornika bezodpływowego. Wartość dofinansowania dla pojedynczej inwestycji wynosi:

- a) dla budowy oczyszczalni działającej na zasadzie osadu czynnego lub złoża biologicznego: do 50% wartości inwestycji jednak nie więcej niż 5 000 zł dla każdego beneficjenta;
- b) dla budowy oczyszczalni działającej na zasadzie drenażu rozsączającego: do 50% wartości inwestycji jednak nie więcej niż 3 000 zł dla każdego beneficjenta;
- c) dla budowy szczelnego zbiornika bezodpływowego, do 50% wartości inwestycji jednak nie więcej niż 2 000 zł dla każdego beneficjenta.

W 2024 r. Gmina Sadlinki dofinansowała 6 budowli, w tym 2 oczyszczalnie ścieków typu drenażowego i 4 oczyszczalnie działające na zasadzie osadu czynnego lub złoża biologicznego. Łączny koszt dotacji wyniósł: 26 000,00 zł.

W 2024 roku w wyniku analizy zgłoszeń do Gminnej Ewidencji Zbiorników Bezodpływowych i Przydomowych Oczyszczalni Ścieków złożonych przez mieszkańców, Gmina Sadlinki przeprowadziła kontrole zbiorników bezodpływowych, które nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej. Celem tych działań było upewnienie się, że mieszkańcy posiadają ważne umowy z firmami asenizacyjnymi, które świadczą usługi na terenie gminy oraz potwierdzenie regularnego wywozu nieczystości ciekłych. W trakcie roku zostało przeprowadzonych 926 kontroli, z czego 912 uzyskało wynik pozytywny i 14 wynik negatywny. Tego typu działania mają na celu zapewnienie przestrzegania przepisów oraz zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska naturalnego, w tym gleby, wód gruntowych i zbiorników wodnych.

Gospodarka odpadami

System gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Sadlinki na dzień 31.12.2024 r. obejmował łącznie 1 512 gospodarstw domowych (nieruchomości zamieszkałych). Mieszkańcy gminy osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz sposób gospodarowania odpadami.

Według danych z deklaracji systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto około 5 000 osób. Pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu.

W 2024 r. od mieszkańców z terenu Gminy Sadlinki odebrano 1 696,10 Mg odpadów komunalnych, w tym:

- szkło – 119,67 Mg;
- tworzywa sztuczne – 171,62 Mg;
- opakowania z papieru i tektury – 11,10 Mg;
- zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne – 775,24 Mg;
- popiół – 135,68 Mg;
- odpady biodegradowalne – 221,54 Mg;
- leki – 0,03 Mg;
- odpady wielkogabarytowe – 6,10 Mg;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 0,98 Mg.

Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nebrowie Wielkim w 2024 r. oddano:

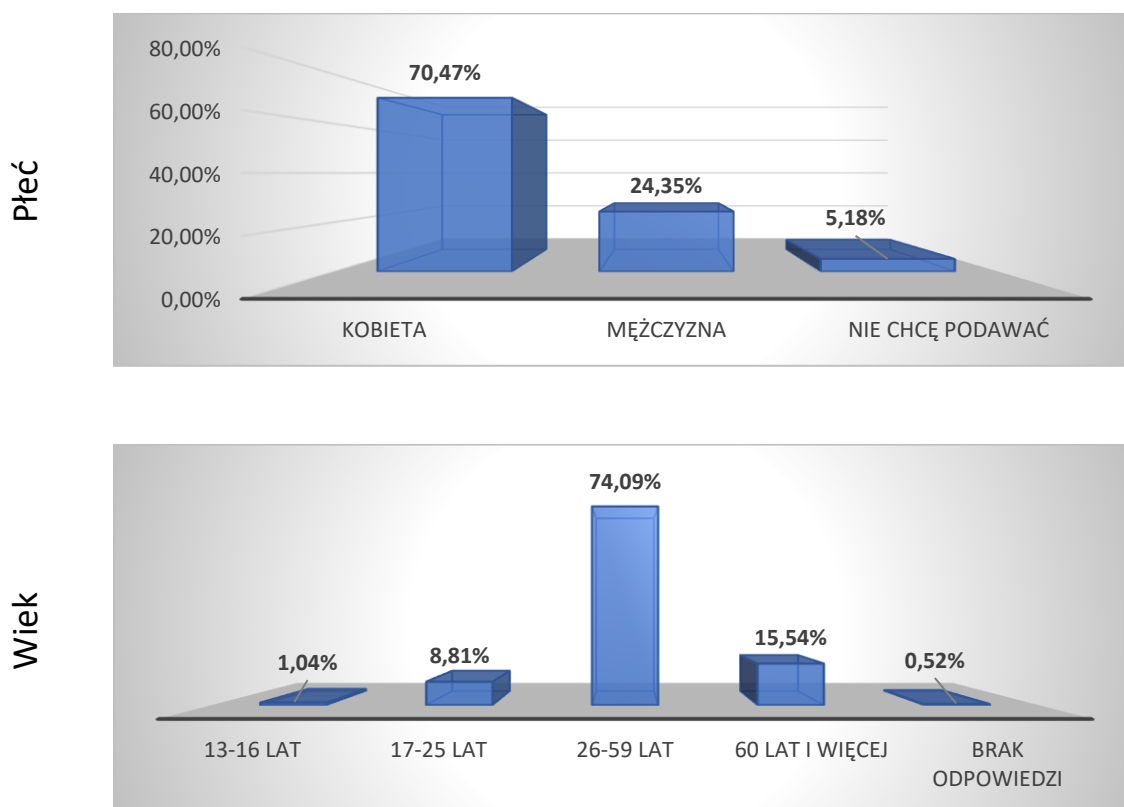
- odpady z ceramiki i elementów wyposażenia – 155,60 Mg;
- odpady wielkogabarytowe – 57,84 Mg;
- zużyte opony – 40,70 Mg.

4. Badanie ankietowe

W miesiącach wrzesień - październik 2025 r. prowadzone było badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Sadlinki. Ankieta składała się 14 pytań (12 zamkniętych, 2 otwartych) i dotyczyła skali problemów społecznych, jakości życia oraz rodzajów preferowanych interwencji. W badaniu wykorzystano różne kanały dystrybucji. Ankieta papierowa była dostępna w siedzibie GOPS oraz w Urzędzie Gminy Sadlinki. Dodatkowo formularz był dystrybuowany przez pracowników socjalnych. Ankieta w wersji elektronicznej dostępna była na stronie internetowej UG i GOPS Sadlinki oraz portalach społecznościowych.

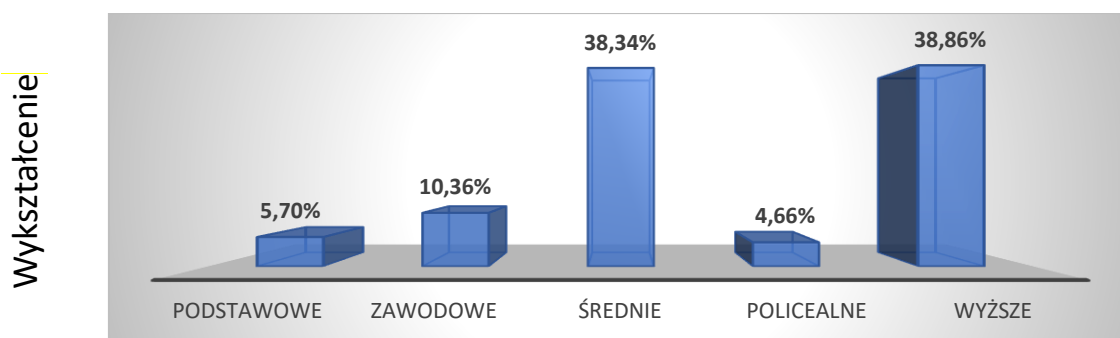
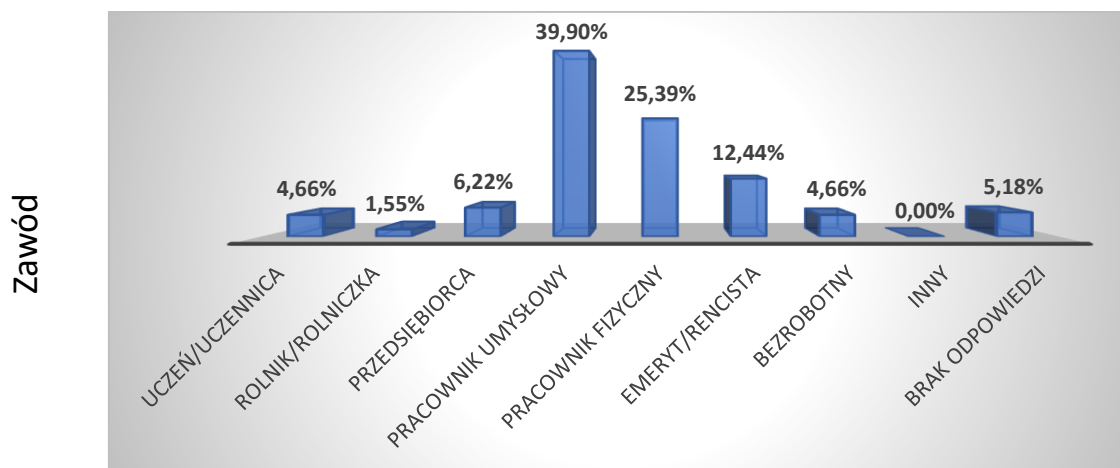
W badaniu udział wzięły **193 osoby** (136 kobiet, 47 mężczyzn, 10 osób nie wskazało płci), z czego **61 osób wypełniło formularz w formie papierowej** (44 kobiety, 12 mężczyzn, 5 osób nie wskazało płci), a **132 osoby w wersji elektronicznej** (92 kobiety, 35 mężczyzn, 5 nie wskazało płci).

Metryczka



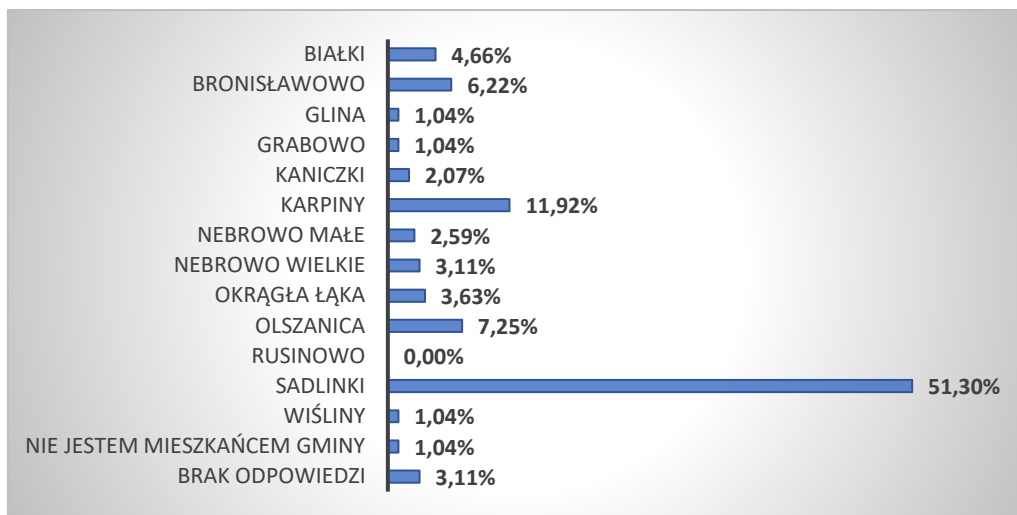
Najbardziej dominującą grupą respondentów są osoby w wieku produkcyjnym 26-59 lat – 143 osoby. Daje to możliwość obiektywnej oceny problemów społecznych, gdyż grupy tej nie dotyczą na szeroką

skalę problemy typu: starość, przewlekła choroba, niepełnosprawność. Grupa ta generuje dochody Gminy, płaci podatki i w sposób aktywny chce decydować o kierunkach interwencji wspólnoty.



Dominującą grupą respondentów są pracownicy umysłowi z wykształceniem wyższym – 77 osób. Wynika z tego, że najbardziej aktywną grupą lokalnej społeczności są osoby wykształcone, wykorzystujące swój potencjał intelektualny w pracy zawodowej. Osoby, te angażują się w partycypację, włączają się w lokalne inicjatywy lub kreują działania oddolne.

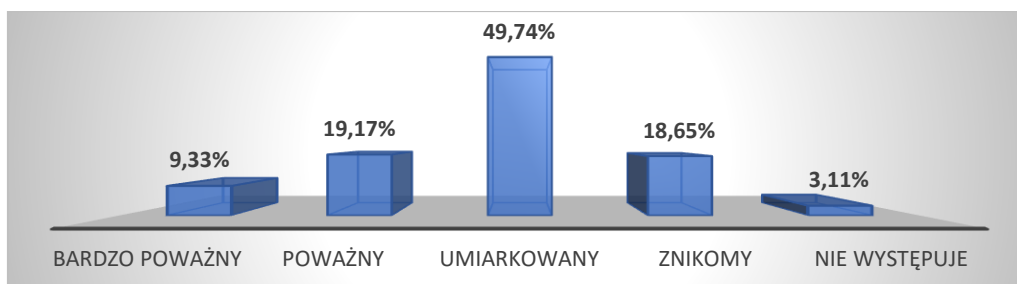
Miejsce zamieszkania



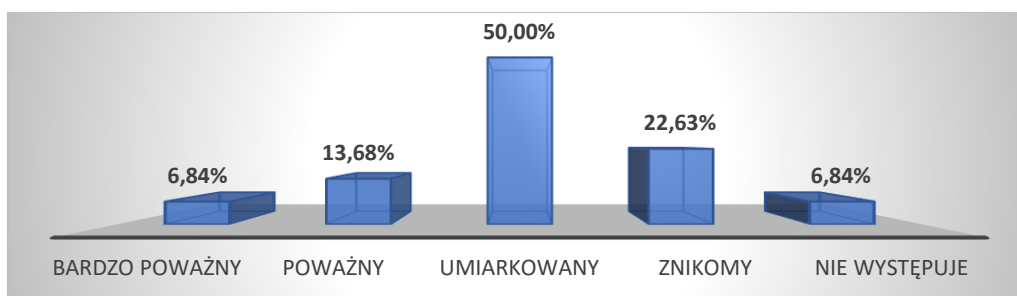
W badaniu ankietowym przeważali mieszkańcy Sadlinek (99 osób).

1. Jak ocenia Pan/Pani istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania?

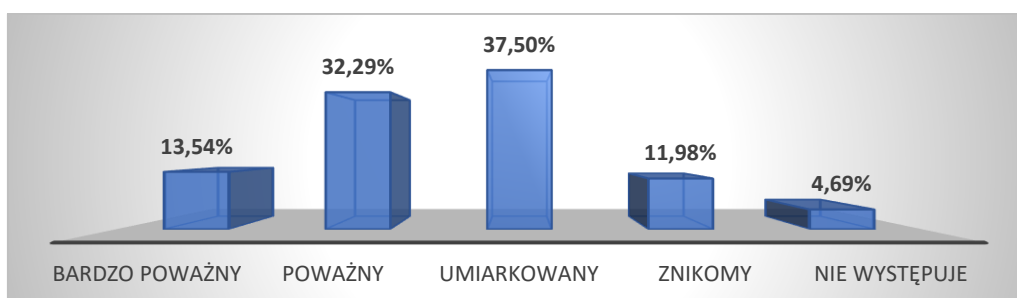
Bezrobocie



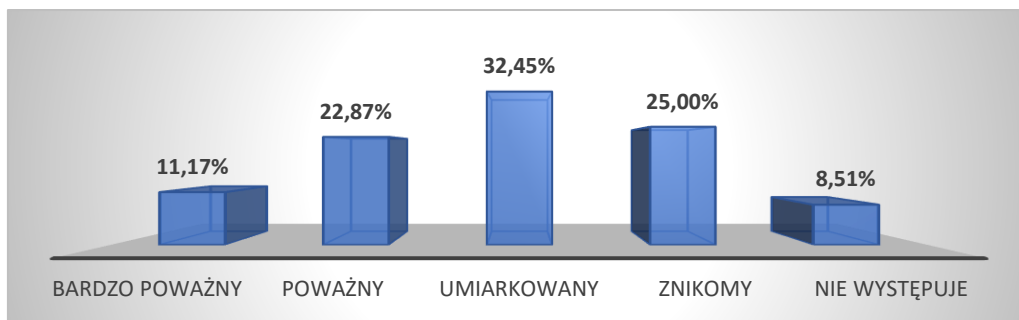
Ubóstwo/bieda



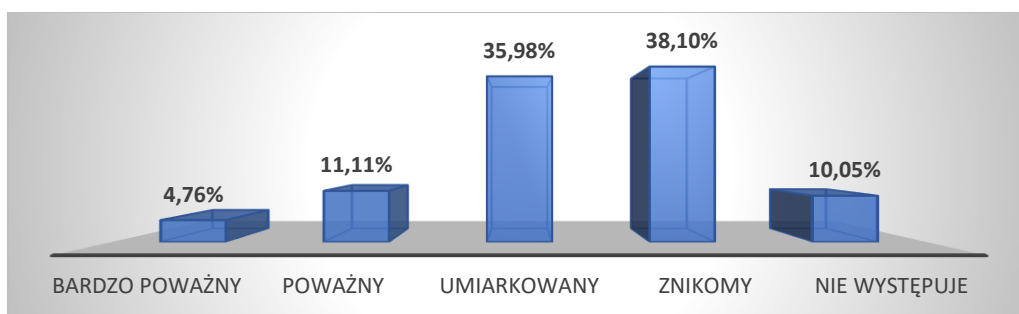
Alkoholizm



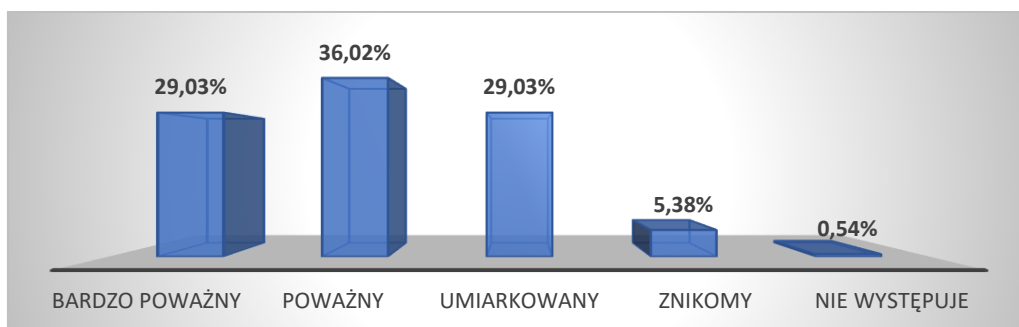
Narkomania



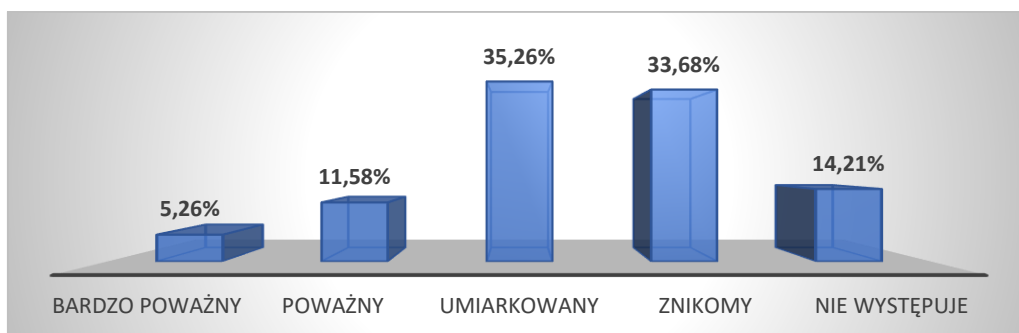
Przestępczość



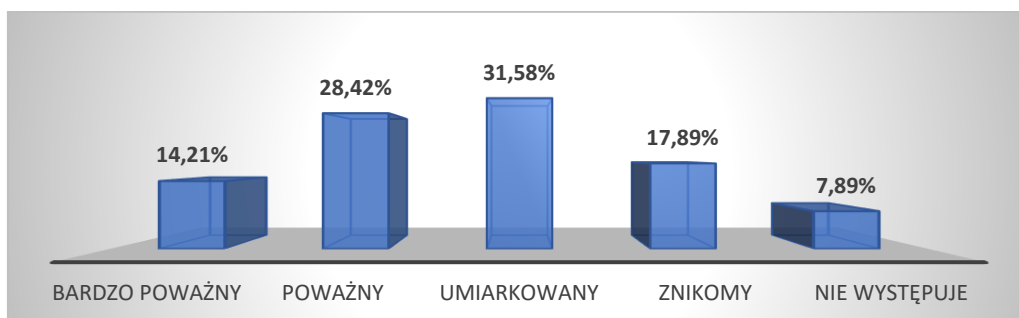
Starzenie się społeczeństwa



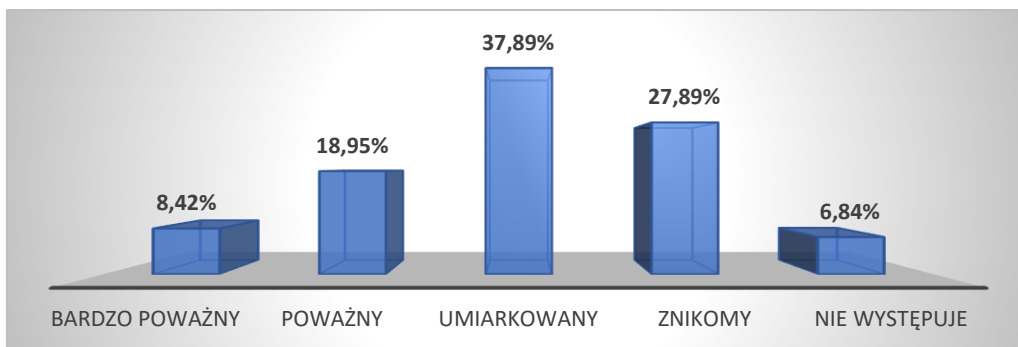
Przemoc domowa



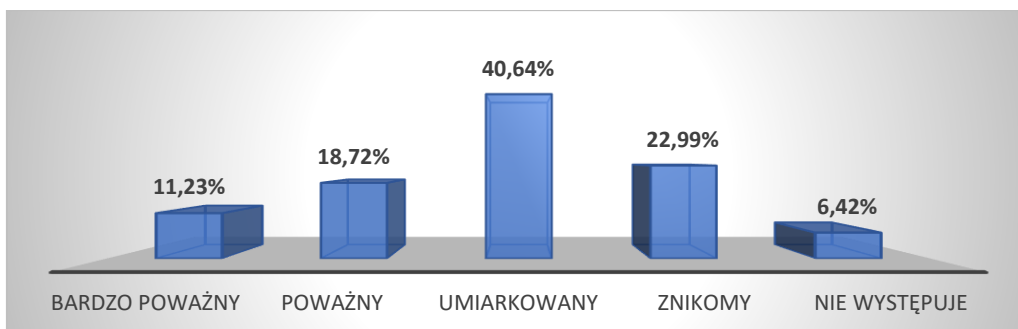
Trudności wychowawcze



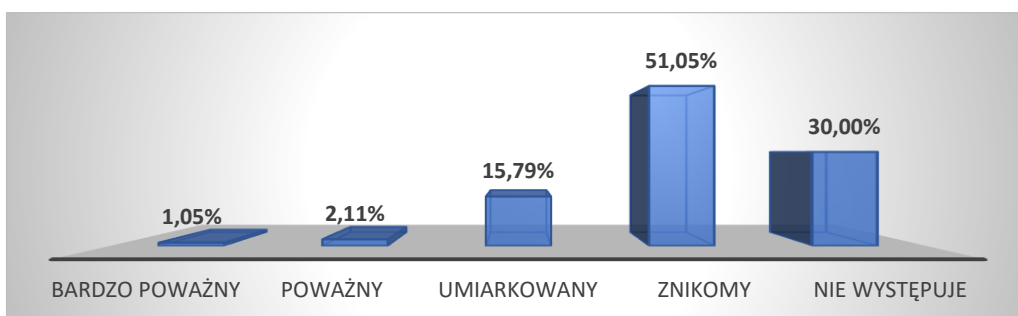
Niepełnosprawność



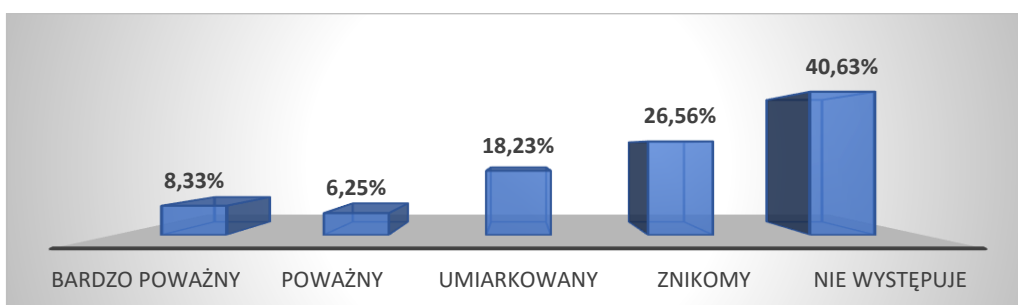
Problemy zdrowia psychicznego



Bezdomność



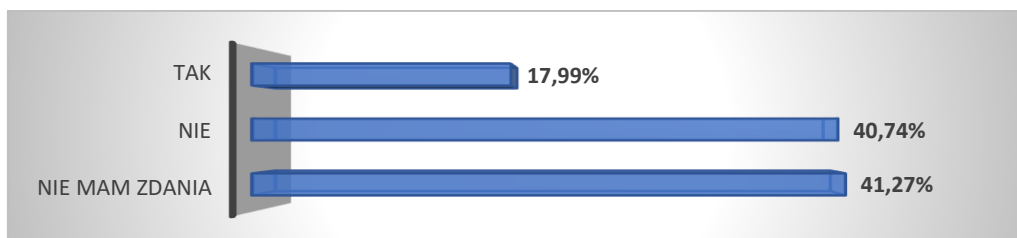
Problemy integracji cudzoziemców/



W opinii respondentów najbardziej poważnymi problemami społecznymi występującymi na terenie Gminy Sadlinki są: **starzenie się społeczności** (125 osób), **alkoholizm** (89 osób) oraz **trudności wychowawcze** (83 osoby). Umiarkowane problemy społeczne w opinii ankietowanych to bezrobocie (96 osób), ubóstwo (96 osób) i problemy zdrowia psychicznego (79 osób). Niepokojące jest to, że aż 25% badanych (48 osób) uznało, że problemy społeczne w Gminie Sadlinki są znikome, a blisko 12% (22 osób) uważa, że problemy społeczne nie występują.

W opinii respondentów znikoma jest bezdomność 51% tj. 97 wskazań, przestępczość 38% - 73 osoby, przemoc domowa 34% - 66 osób. Według ankietowanych na terenie Gminy Sadlinki nie występują problemy integracji cudzoziemców 41% - 79 osób oraz bezdomność 30% - 58 osób.

2. Czy uważa Pan/Pani, że oferta pomocy osobom niepełnosprawnym (edukacja, rehabilitacja zawodowa i społeczna, asystentura, usługi zdrowotne) świadczona na terenie gminy jest wystarczająca?



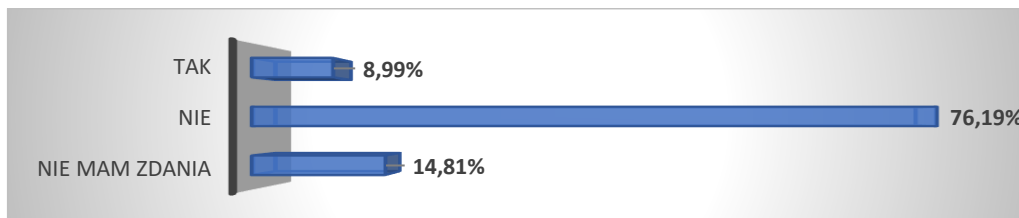
3. Jakie problemy społeczne osób z niepełnosprawnością uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?



79 ankietowanych (40,74%) uznało, że oferta pomocy osobom z niepełnosprawnością w Gminie Sadlinki jest niewystarczająca. Głównymi problemami niepełnosprawnych są: utrudniony dostęp do usług medycznych i rehabilitacyjnych (18,81% badanych), brak zorganizowania form spędzania czasu (14,4% badanych) oraz utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (11,32% badanych). Niepokojące jest, że 41,25% respondentów tj. 64 osoby nie ma zdania lub nie interesuje się tym

problemem społecznym. Możliwe, że jest to grupa osób, której problem niepełnosprawności nie dotyczy.

4. Czy uważa Pan/Pani, że działania na rzecz dzieci i młodzieży (edukacja, profilaktyka zdrowotna, rozwój pasji i zainteresowań) świadczone na terenie gminy są wystarczające?



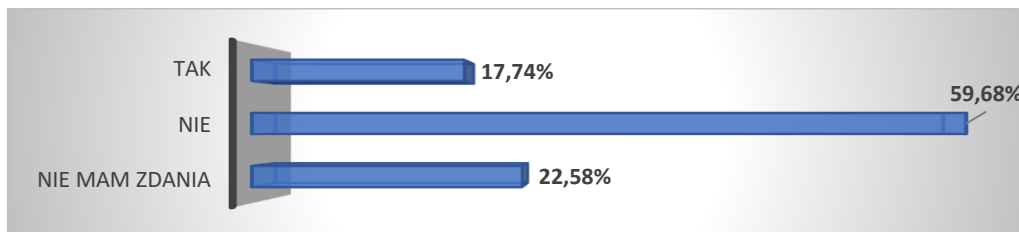
5. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?



147 badanych (76,19%) uznało, że oferta wspierania dzieci i młodzieży w Gminie Sadlinki jest niewystarczająca. Głównymi problemami tej grupy są: brak odpowiednich miejsc na spotkania dla młodzieży (15,89% ankietowanych), przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc (12,84%) oraz brak

zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (12,43% badanych). 14,83 % respondentów 29 osób nie zajmuje się problemami dzieci i młodzieży.

6. Czy uważa Pan/Pani, że działania na rzecz rodziny i jej ochrony (wsparcie finansowe, poradnictwo specjalistyczne, profilaktyka zdrowotna, aktywizacja) świadczone na terenie gminy są wystarczające?

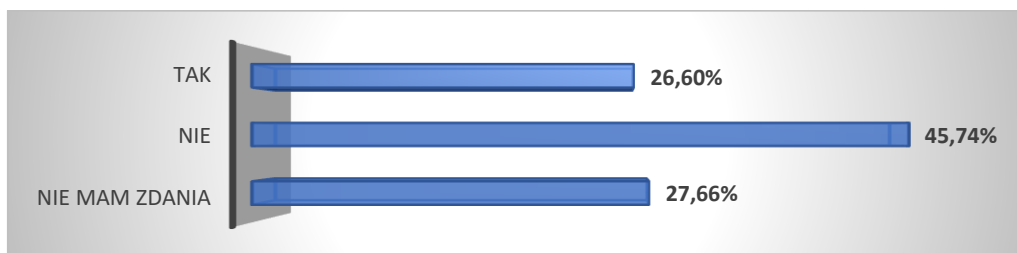


7. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?

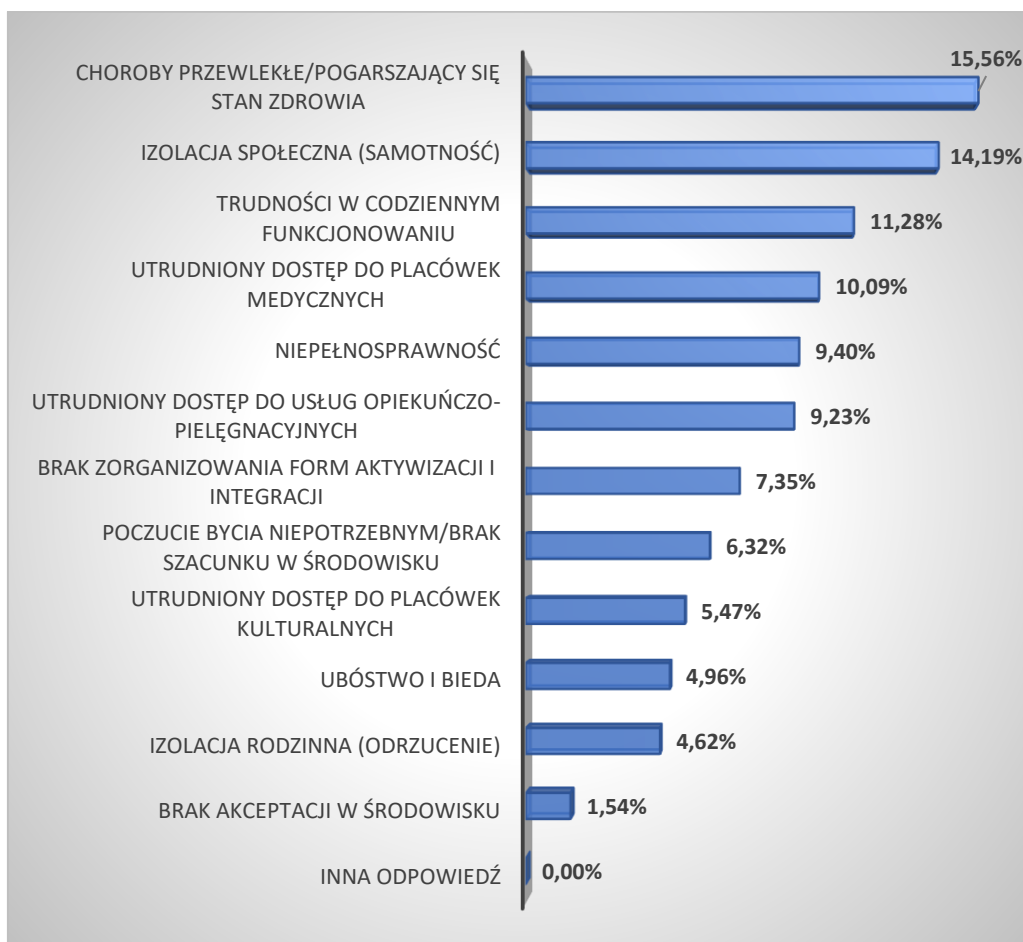


115 badanych (59,68%) uznało, że działania na rzecz rodziny i jej ochrony w Gminie Sadlinki jest niewystarczająca. Głównymi problemami tej grupy są: nieporadność życiowa (14,14% ankietowanych), zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (14,14% badanych) oraz niski poziom umiejętności wychowawczych (13,97% badanych). 22 % badanych tj. 42 osoby nie miały zdania w tym obszarze problemowym.

8. Czy uważa Pan/Pani, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) świadczona na terenie gminy jest wystarczająca?

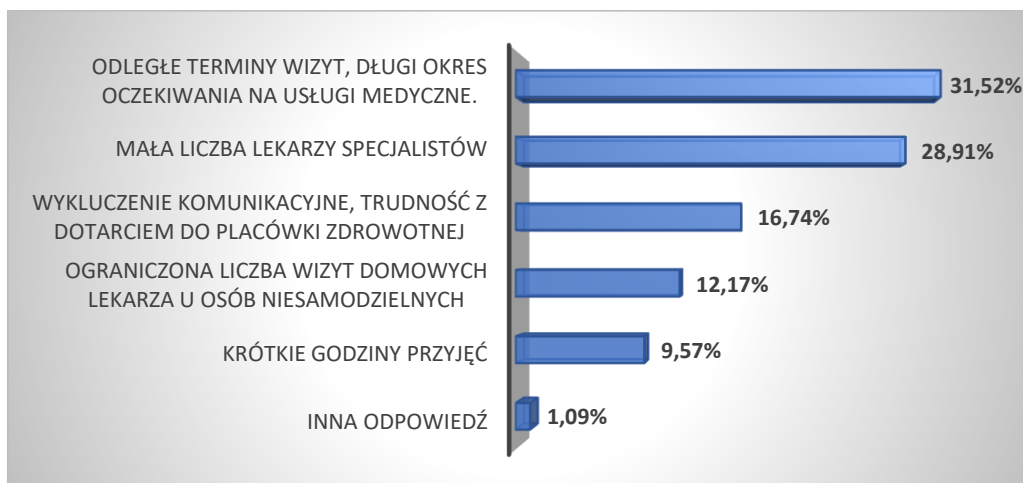


9. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?



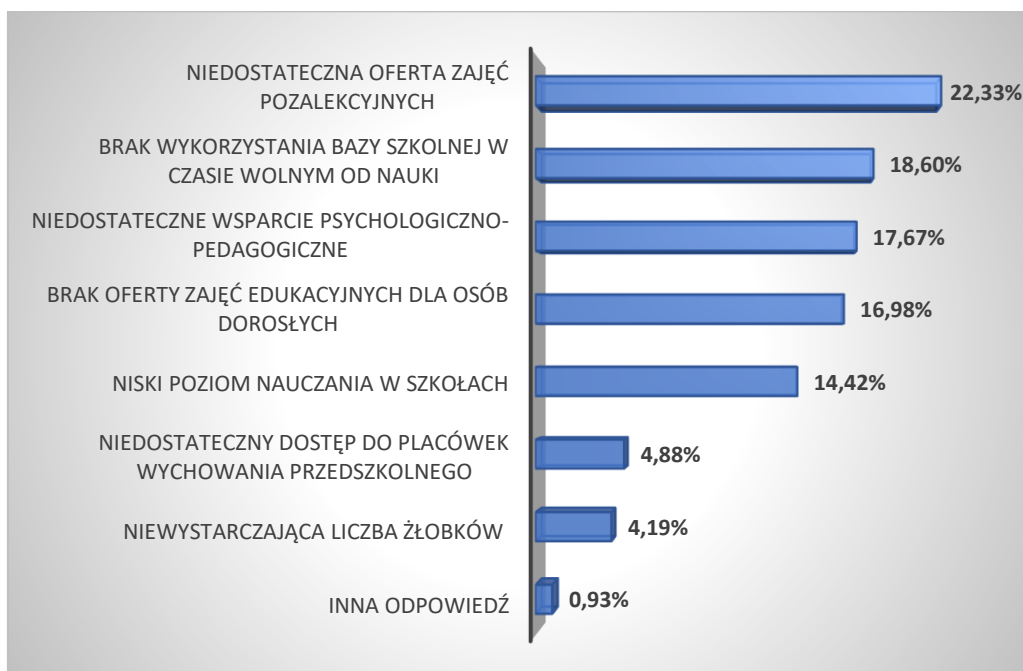
Mimo prowadzonej polityki pro-senioralnej i szeregu projektów skierowanych do osób 65+ aż 88 ankietowanych (45,74%) uznało, że działania na rzecz seniorów w Gminie Sadlinki są niewystarczające. Głównymi problemami tej grupy są: choroby przewlekłe, pogarszający się stan zdrowia (15,56%) izolacja społeczna i samotność (14,49%). 27,66 % badanych tj. 53 osoby nie interesują się problemami osób starszych.

10. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?



Największymi problemami w sektorze zdrowia na terenie Gminy Sadlinki jest utrudniony dostęp do usług medycznych (31,52%) i lekarzy specjalistów (28,91%).

11. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan /Pani za najważniejsze na terenie gminy?



Największymi bolączkami w sektorze edukacji na terenie Gminy Sadlinki są niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych (22,33%), brak wykorzystania bazy szkolnej do zajęć pozalekcyjnych, animacyjnych i integrujących lokalną społeczność (18,6%) oraz niedostateczne wsparcie psychologiczne dla dzieci i rodziców (17,67%).

12. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? (Prosimy o zaznaczenie 3 odpowiedzi)



W sferze sportu, rekreacji i kultury na terenie Gminy Sadlinki największymi trudnościami są: niewykorzystany potencjał świetlic wiejskich, który widać w braku systematycznych działań i słabej ofercie animacyjno-kulturalnej tych miejsc (15,6% ankietowanych). Ankietowani uważają, że brakuje obiektów o charakterze kulturalno-rozrywkowym (11,62%) i organizuje się zbyt mało imprez i wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym (11,01%).

5. Prognoza trendów rozwojowych w obszarze polityki społecznej gminy Sadlinki w okresie 2026-2032

Przedstawiona prognoza została opracowana w oparciu o obowiązujące dokumenty oraz dostępne analizy dotyczące polityki społecznej Gminy Sadlinki. Należy jednak pamiętać, że rzeczywisty przebieg rozwoju polityki społecznej będzie uzależniony od wielu czynników, w tym dostępności środków finansowych, stopnia zaangażowania społeczności lokalnej oraz dynamicznie zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Deinstytucjonalizacja usług społecznych

Gmina Sadlinki planuje rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej. Celem jest umożliwienie osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami oraz dzieciom zaniedbanym wychowawczo życia w środowisku rodzinnym lub zbliżonym do rodzinnego, zamiast w placówkach instytucjonalnych. Priorytetem będzie rozwój usług zindywidualizowanych i prewencyjnych, zmniejszających konieczność opieki instytucjonalnej.

Rozwój usług środowiskowych

Planuje się rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym, takich jak asystencja osobista, usługi opiekuńcze czy wsparcie psychologiczne. Celem jest zapewnienie osobom potrzebującym wsparcia możliwości niezależnego życia w społeczności lokalnej.

Wzrost roli organizacji pozarządowych

Gmina Sadlinki zakłada zwiększenie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczenia usług społecznych. Współpraca ta ma na celu lepsze dopasowanie usług do potrzeb mieszkańców oraz zwiększenie efektywności działań w obszarze polityki społecznej.

Edukacja i wsparcie rodzin

Gmina Sadlinki zamierza kontynuować i rozwijać działania wspierające rodziny, takie jak warsztaty dla rodziców czy zajęcia z zakresu umiejętności wychowawczych. Celem jest wzmocnienie kompetencji rodziców oraz poprawa jakości życia dzieci w rodzinach.

Integracja cyfrowa usług społecznych

Gmina Sadlinki planuje rozwój e-usług w obszarze polityki społecznej, umożliwiając mieszkańcom łatwiejszy dostęp do informacji oraz składanie wniosków online. Celem jest zwiększenie dostępności usług oraz uproszczenie procedur administracyjnych.

Zwiększenie dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Gmina kontynuować będzie i rozwijać programy wspierające osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, takie jak program „Opieka wytchnieniowa”, "Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością". Celem jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami większej niezależności oraz integracji ze społecznością lokalną oraz odciążenie opiekunów.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

W Sadlinkach planuje się kontynuację działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, takich jak pomoc finansowa, pomoc żywnościowa, wsparcie dla osób w kryzysie oraz działania na rzecz integracji społecznej. Celem jest poprawa jakości życia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Współpraca międzysektorowa

Jednostka zakłada stały rozwój i długofalową współpracę międzysektorową w obszarze polityki społecznej, angażując instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz sektor prywatny. Celem jest stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla mieszkańców oraz efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów.

6. Analiza problemów

Określenie podstawowych problemów społecznych

Na podstawie danych przekazanych z GOPS Sadlinki określono najważniejsze problemy społeczne występujące w gminie. Są to: **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ** (rok 2022 – 46 rodzin/71 osób; 2023 – 48 rodzin/73 osoby; 2024 – 49 rodzin/191 osób - tendencja rosnąca), **UBÓSTWO** (rok 2022 – 45 rodzin/93 osoby; 2023 – 57 rodzin/143 osoby; 2024 – 49 rodzin/97 osób - tendencja malejąca), **BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH** (rok 2022 – 44 rodziny/205osób; 2023 – 48 rodzin/221 osoby; 2024 – 48 rodzin/191 osób - tendencja malejąca), **BEZROBOCIE** (rok 2022 – 41 rodzin/144 osoby; 2023 – 48 rodzin/163 osoby; 2024 – 43 rodzin/124 osoby- tendencja malejąca) **DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA w tym STAROŚĆ** (rok 2022 – 15 rodzin/20 osób; 2023 – 22 rodziny/28 osoby; 2024 – 25 rodzin/29 osób - tendencja rosnąca).

Dodatkowo do identyfikacji problemów społecznych gminy zebrano informacje od osób pracujących w instytucjach i organizacjach pomocowych oraz od osób działających lokalnie na rzecz jej mieszkańców. Przeprowadzono badanie ankietowe oraz konsultacje społeczne. Zebrane informacje pozwoliły nakreślić ogólne tendencje i zjawiska uznawane za problemy społeczne.

Są to:



Niepełnosprawność

W rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania.

W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

W ramach ustawy o pomocy społecznej w 2024 roku w gminie Sadlinki 49 rodzin oraz 191 osób (w tych rodzinach) objętych było wsparciem ośrodka z powodu niepełnosprawności. Obserwuje się wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą ludzi, w związku z tym konieczna jest polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia im funkcjonowanie na rynku pracy. Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnego wsparcia w rehabilitacji, edukacji i życiu społecznym. Bez wątpienia konieczne jest zapobieganie izolacji oraz marginalizacji życia osób niepełnosprawnych na terenie kraju jak i również gminy Sadlinki. Dużą rolę w realizacji tych zadań powinny odgrywać i odgrywają organizacje pozarządowe. W przypadku osób niepełnosprawnych szczególnych wysiłków wymaga rehabilitacja społeczna i zawodowa.

Poza instytucjonalnymi formami pomocy Gmina Sadlinki angażuje się w realizację szeregu projektów mających na celu integrację i aktywizację osób niepełnosprawnych.

Ubóstwo

Ubóstwo jest jednym z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego w sensie najbardziej dramatycznym: egzystencjalnym, instytucjonalnym i politycznym. Jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb, co często prowadzi do frustracji.

„Ubóstwo” - to termin, który funkcjonuje w świadomości społecznej jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda, niedostatek. Idąc dalej - ubóstwo można zdefiniować także jako "stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej” (T. Pilch, I. Lepalczyk, Pedagogika społeczna). Pojęcie ubóstwa powstałego na drodze indywidualnych sytuacji życiowych obejmuje takie aspekty jak:

- bezrobocie;
- niepełnosprawność wszelkiego rodzaju - fizyczna, psychiczna, umysłowa;
- długotrwała, przewlekła choroba;
- rodziny niepełne, samotnie wychowujące dzieci;

- wielodzietność (wg statystyk GUS rodziny ubogie są większe od pozostałych, a ich średnia wielkość wynosi 4,3 osoby);
- uzależnienia (zwłaszcza narkomania i alkoholizm);
- samotność (zjawisko szczególnie częste wśród emerytów i rencistów posiadających niskie uposażenia finansowe).

Należy zauważyć, że w wielu przypadkach problemy te nie występują pojedynczo, ale zespołowo nawarstwiają się, stawiając jednostkę w bardzo niekorzystnej sytuacji materialnej, bytowej i społecznej. Wykluczenie społeczne to brak lub ograniczenie możliwości uczestniczenia, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i organizacji, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności osób ubogich. Dotyczy osób i rodzin czy też grup ludności, które [1] żyją w niekorzystnych warunkach materialnych (ubóstwo), [2] nie posiadają odpowiednich kwalifikacji umożliwiających im wejście na rynek pracy, założenie rodziny, czy też utrudniają dostosowanie się do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych, [3] posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych (codziennych) zasobów społecznych na skutek niepełnosprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby czy innych cech indywidualnych, [4] są przedmiotem niszczącego działania innych osób: przemocy, szantażu, agresji. Grupy wrażliwe na wykluczenie społeczne to:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych;
- dzieci wychowujące się poza rodziną;
- kobiety samotnie wychowujące dzieci;
- ofiary patologii życia rodzinnego;
- osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne;
- osoby o niskich kwalifikacjach;
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych;
- niepełnosprawni i osoby przewlekle chore;
- osoby chorujące psychicznie;
- osoby samotne w podeszłym wieku;
- osoby opuszczające zakłady karne;
- bezdomni;
- osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu;
- członkowie rodzin osób uzależnionych / osoby współuzależnione;
- imigranci (szczególnie utrzymujący się z nielegalnej pracy).

Podstawowym czynnikiem ubóstwa, a zarazem wykluczenia społecznego jest bezrobocie - szczególnie długotrwałe tzw. długookresowe, trwające powyżej jednego roku czasu. Szczególnie narażone są tu tzw. grupy wrażliwe. Grupy wrażliwe to: młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby o niskich kwalifikacjach (brak wykształcenia), kobiety, szczególnie po 40 roku życia oraz osoby w wieku niemobilnym. Konsekwencją braku pracy jest zubożenie i nie uczestniczenie w życiu społecznym, ale również ograniczony dostęp do zabezpieczenia dochodowego w przyszłości. Praca jest bowiem źródłem ubezpieczenia społecznego na okres niezdolności do pracy oraz starość. Na użytek ustawy o pomocy społecznej ubóstwo oznacza posiadanie dochodu mniejszego niż kryterium dochodowe określone w ustawie.

Z powodu ubóstwa w 2024 roku korzystało z pomocy społecznej w gminie Sadlinki 49 rodzin, w tym 97 osób. Szczęśliwie ilości rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa zmniejszyła się prawie o 15% w porównaniu do roku 2023 (z 57 rodzin w 2023r do 49 rodzin w roku 2024).

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych

Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami w wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim przypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Znaczącą część klientów OPS stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m. in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Tu nawiązuje ono pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego.

Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców i ogólna struktura środowiska. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną. Wiele rodzin klientów ośrodka odznacza się zaburzoną strukturą w postaci niestabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci.

W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, rozładowywania napięć powstałych poza domem, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w życie innych lub nie potrafią pomóc, gdyż same nie posiadają właściwych wzorców. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy w szkole (mniej czasu poświęcają przygotowywaniu się do lekcji, przeżywają więcej porażek szkolnych w efekcie czego rezygnują z podejmowania wysiłku w zdobywaniu wiedzy), w takiej sytuacji rodzice nie pomagają, lecz podwyższają wymagania w stosunku do ocen i zachowania dziecka lub też w ogóle przestają się nim interesować. Dzieci odrzucane przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, łączą się w grupy subkulturowe, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem. Problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc domowa, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar przemocy domowej są powodem szukania schronienia i porad w placówkach i organizacjach „pomocowych”.

Rodzina dysfunkcyjna nie jest w stanie spełnić swoich podstawowych zadań, gdyż:

- nie realizuje właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- nie zaspokaja potrzeb materialnych i duchowych;
- nie przekazuje właściwych społecznie wzorów postępowania norm i zasad współżycia społecznego.

Praca z rodziną problemową winna zmierzać do uwzględnienia indywidualnych problemów jej członków, a także do naprawy różnych systemów, których rodzina jest częścią składową.

W 2024 roku w gminie Sadlinki z pomocy społecznej z tytułu bezradności opiekuńczo-wychowawczych skorzystało 48 rodzin w skład których wchodziło 191 osób. Obserwuje się pozytywną tendencję spadku liczby osób zagrożonych tym problemem społecznym (rok 2023 – 221 osoby, rok 2022 – 205 osób).

Od stycznia 2012r. GOPS realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach powierzonych obowiązków ośrodek podejmuje działania na rzecz poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach tych działań:

- udzielano rodzinom informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej;
- zapewniono rodzinom dostęp do poradnictwa specjalistycznego;
- prowadzono pracę socjalną z rodzinami;
- monitorowano sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- współpracowano z przedstawicielami instytucji publicznych mających kontakt z rodziną tj.: szkoła, policja, służba zdrowia, sąd - w celu wypracowania wspólnych metod i narzędzi wspomagających rodziny w sytuacji trudnej.

W strukturach GOPS działa asystent rodziny. W 2024 r. była to 1 osoba (zatrudniona w wymiarze 0,5 etatu), która objęła wsparciem 10 rodzin (w tym 31 dzieci) dotkniętych szczególnymi trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Bezrobocie

W Gminie Sadlinki bezrobocie stanowi istotne wyzwanie społeczno-ekonomiczne, które wpływa zarówno na codzienne życie mieszkańców, jak i na potrzebę wsparcia ze strony instytucji publicznych i organizacji pozarządowych. Zjawisko to jest monitorowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach oraz Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie, które prowadzą działania mające na celu aktywizację osób pozostających bez pracy. Dane z tych instytucji za lata 2022-2024 wskazują zmiany spadkowe w liczbie rodzin i osób objętych pomocą społeczną wynikającą z bezrobocia.

Osoby bezrobotne mogą korzystać ze staży, prac społeczno-użytecznych i prac interwencyjnych organizowanych we współpracy z PUP-em co pozwala na zdobycie doświadczenia zawodowego i zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia. Urząd Pracy w Kwidzynie prowadzi rejestrację osób bezrobotnych zarówno osobiście, jak i online, a także realizuje programy aktywizacyjne, w tym finansowane szkolenia, kursy zawodowe, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz specjalne programy wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem.

Na terenie gminy Sadlinki obserwuje się długotrwałe bezrobocie, które skutkuje niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku. Dlatego kluczowe jest dalsze monitorowanie sytuacji na rynku pracy, rozwijanie programów szkoleniowych i aktywizacyjnych oraz współpraca między instytucjami

publicznymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym. Skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu wymaga systematycznego wspierania osób pozostających bez pracy, tworzenia nowych miejsc zatrudnienia oraz zwiększania szans na samodzielność zawodową i finansową mieszkańców.

Długotrwała i przewlekła choroba ze szczególnym uwzględnieniem starości

Długotrwała choroba, definiowana również jako choroba przewlekła to jedna z bardzo częstych przyczyn trudnej sytuacji życiowej osoby i rodziny. Dysfunkcja ta dotyczy bezpośrednio przede wszystkim osób starszych, choć zdarzają się przypadki chorób u ludzi w średnim wieku czy młodych. Długotrwała choroba to dolegliwość bądź stan patologiczny, który utrzymuje się przez dłuższy czas i który będzie trwał nadal. Do głównych cech choroby przewlekłej należą: długotrwałość, łagodniejszy niż w stanie ostrym przebieg, pogorszenie sprawności pacjenta, nieodwracalność zmian patologicznych i niepomyślne rokowania, a także następstwa psychospołeczne; osoby chorujące przewlekłe wymagają długotrwałej opieki lekarskiej, pielęgniarskiej i / lub rehabilitacji.

Głównymi zagrożeniami dla życia i zdrowia ludzi w Polsce stanowią choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe i zatrucia – łącznie powodują 75% ogółu zgonów. Wśród chorób układu krążenia najpowszechniejsze to: choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze i zawał serca. Choroby nowotworowe wykazują od lat tendencję wzrostową. Corocznie z tej przyczyny umiera w Polsce około 80 tys. ludzi.

W 2024 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadlinkach z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby pomocą społeczną objętych było 25 rodzin. Bezpośrednio wiąże się to, ze zmianą struktury wiekowej („starzeniem się”) mieszkańców gminy. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się wzrost rodzin dotkniętych tym problemem społecznym (rok 2023 – 22 rodziny, rok 2022 – 15 rodzin).

Zmiany w strukturze demograficznej i wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców gminy Sadlinki uzasadnia potrzebę podjęcia działań w zakresie różnorodnych form aktywizacji osób starszych, m.in. poprzez specjalistyczne programy aktywizacyjne.

Głównymi celami takich działań winny być m.in.: utrzymanie sprawności i samodzielności osób starszych poprzez aktywizację fizyczną i psychiczną, poprawa bezpieczeństwa osobistego osób starszych, zwiększenie jakości i dostępu do edukacji społecznej seniorów, kreowanie w środowisku integracji międzypokoleniowej oraz wykorzystywanie aktywności i doświadczenia osób starszych w działalności na rzecz gminy. Sytuacja ta wyraźnie wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych można zaliczyć:

- samotność;
- ograniczenie sprawności psychofizycznej i liczne choroby wieku starszego;
- pogorszenie sytuacji ekonomicznej;
- życie w ubóstwie często w związku z brakiem świadczeń rentowych, emerytalnych;
- utrata pozycji społecznej wynikająca często z zakończenia aktywności zawodowej;
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz załatwianiu spraw urzędowych;
- zmiana pełnionych funkcji w rodzinie co powoduje często izolowanie się od innych;
- brak koncepcji na nową organizację życia, trudności w kontaktach ze środowiskiem;
- groźba śmierci lub utraty bliskich osób;
- kłopoty z przystosowaniem się do szybkich zmian cywilizacyjnych i technicznych.

Sytuacja ta skłania do poszerzenia oferty usług systemu pomocy społecznej. Jedną z najczęściej przyznawanych form pomocy dla osób starszych są usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Zapewnienie osobom starszym pomocy w formie usług w miejscu zamieszkania zapobiega utracie kontaktu ze swoim środowiskiem. Niekorzystne tendencje demograficzne oraz zmiany w strukturze rodzin sprawiają, że coraz większa część opieki nad osobami starszymi i przewlekle chorymi jest przenoszona do innych form pomocy instytucjonalnej, z tego też powodu skierowanie i opłacanie pobytu w domu pomocy społecznej systematycznie zwiększa poziom wydatków, jakie ponosi Gmina na ten cel.

Organizacje samopomocowe i pozarządowe oferują szeroką gamę zajęć dla osób starszych, umożliwiają aktywizację i integrację z młodym pokoleniem m.in. poprzez realizację projektów dofinansowanych z zewnętrznych źródeł.

W trakcie badania ankietowego i konsultacji społecznych mieszkańcy wskazali najbardziej nasilone problemy społeczne w gminie Sadlinki. Jest to: [1] **starzenie się społeczeństwa**, [2] **ubóstwo**, [3] **niezaradność życiowa i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**.

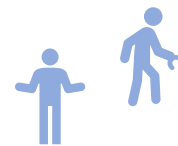
Poniższa tabela przedstawia analizę problemów społecznych uznanych przez mieszkańców Gminy za najbardziej istotne i wymagające spójnego systemu wsparcia.

Problem	Przyczyny	Skutki	Osoby dotknięte problemem
Pomoc osobom starszym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ starzejące się społeczeństwo; ▪ duża liczba osób starszych, samotnych; ▪ trudności w korzystaniu z transportu publicznego; ▪ utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów; ▪ niskie świadczenia rentowo-emerytalne. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konieczność zapewnienia usług opiekuńczo-leczniczych; ▪ potrzeba doradztwa i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; ▪ nie zabezpieczenie podstawowych potrzeb leczniczych, badań lekarskich; ▪ niewystarczające środki pieniężne na zaspokojenie wszystkich potrzeb, szczególnie w przypadku długotrwałej choroby czy niepełnosprawności; ▪ brak wsparcia emocjonalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osoby starsze i ich rodziny; ▪ osoby samotne, niepełnosprawne i chore.
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niskie kwalifikacje zawodowe; ▪ niezaradność życiowa; ▪ brak chęci do pracy i poprawy swojej sytuacji; ▪ brak uprawnień do renty / emerytury; ▪ niepełnosprawność uniemożliwiająca podjęcie pracy zarobkowej; ▪ uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub środków psychoaktywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak środków do życia; ▪ zły wzorzec dla dzieci; ▪ zachowania patologiczne; ▪ marazm życiowy; ▪ brak środków zapewniających prawidłowy rozwój dzieci; ▪ złe warunki mieszkaniowe; ▪ zły stan zdrowia; ▪ konieczność korzystania z systemu pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osoby bezrobotne; ▪ osoby bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; ▪ osoby niepełnosprawne chore.
Niezaradność życiowa i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niskie kwalifikacje; ▪ brak zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży ▪ brak wzorców; ▪ zły stan zdrowia; ▪ uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak środków do życia; ▪ zachowania patologiczne; ▪ uzależnienie od systemu pomocy społecznej; ▪ złe warunki rozwojowe dla dzieci; ▪ złe warunki mieszkaniowe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osoby bezrobotne; ▪ osoby niepełnosprawne lub długotrwale chore; ▪ osoby samotnie wychowujące dzieci.

7. Adresaci strategii

Kluczowym zadaniem władz gminy Sadlinki jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Realizowane one będą poprzez działania dotyczące pomocy społecznej, sportu rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, profilaktyki i opieki zdrowotnej. Zgodnie z powyższym założeniem adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sadlinki są:

1. Mieszkańcy Gminy - osoby samotne oraz rodziny, które wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.



2. Pracownicy instytucji i organizacji społecznych, wolontariusze i animatorzy działający w sferze pomocy społecznej, którzy dążą do aktywizacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem



W celu osiągnięcia celów strategicznych dokonano identyfikacji najważniejszych grup społecznych wśród mieszkańców Gminy wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej i są to:

- Seniorzy i osoby zależne - zwłaszcza w wieku sędziwym, samotne, szczególnie narażone na marginalizację i wykluczenie społeczne - należy podjąć działania zmierzające do zmiany wizerunku człowieka starego jako jednostki czynnej społecznie oraz poszerzyć formy wsparcia środowiskowego.
- Osoby niepełnosprawne i chore psychicznie - na terenie gminy należy przeciwdziałać wykluczeniu i marginalizacji społecznej poprzez włączanie niepełnosprawnych w życie społeczno-gospodarcze oraz poszerzanie różnych form wsparcia środowiskowego i ofert pomocy i konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych.

- Dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz marginalizacją ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo – należy rozszerzyć oferty świetlic wiejskich oraz wdrażać nowe projekty i programy z zakresu terapii i psychoterapii oraz profilaktyki środowiskowej.
- Osoby uzależnione oraz współuzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych - konieczne jest dalsze rozwijanie programów profilaktycznych oraz terapii dla osób i rodzin osób uzależnionych oraz podniesienie świadomości członków rodzin dot. problemu współuzależnienia oraz jego negatywnych skutków.
- Osoby bezrobotne i długotrwale bezrobotne, zwłaszcza osoby z rodzin dotkniętych podwójnym bezrobociem - należy podjąć działania zmierzające do ponownego włączenia ich w życie gminy, a zwłaszcza przywrócenia na rynek pracy.

8. Analiza SWOT

SWOT jest podstawowym narzędziem analitycznym wykorzystywanym w procesie planowania strategicznego. Technika polega na posegregowaniu posiadanych informacji na cztery kategorie czynników – mocnych i słabych stron oraz przeciwstawieniu im możliwych przyszłych szans i zagrożeń. Analiza SWOT umożliwia syntetyczne ujęcie pozytywnych i negatywnych cech zjawisk społecznych oraz wskazuje możliwe czynniki zewnętrzne, które mogą wywrzeć znaczący wpływ na rozwój tych problemów.

Analiza lokalnego systemu pomocy społecznej została opracowana w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, dane statystyczne oraz analizę dokumentów planistycznych Urzędu Gminy i GOPS.

MOCNE STRONY SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

[1]. Spójność strategiczna i planistyczna Gminy

Gmina Sadlinki posiada zaktualizowaną strategię rozwoju (z perspektywą do 2030 r.) oraz dokumenty sektorowe w obszarze polityki społecznej, co umożliwia integrowanie działań, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz realizację celów społecznych w sposób skoordynowany.

[2]. Funkcjonujące struktury pomocy społecznej i doświadczenie instytucjonalne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach posiada wypracowane mechanizmy organizacyjne, prowadzi regularne sprawozdawczości i oceny zasobów, co stanowi solidną bazę instytucjonalną dla działań na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem.

[3]. Doświadczenie w realizacji programów społecznych i partnerskich

Gmina realizowała działania profilaktyczne, wspierające rodziny i seniorów, współpracując z organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz instytucjami publicznymi.

[4]. Aktywność w obszarze profilaktyki i wsparcia rodzin

GOPS prowadzi działania w zakresie profilaktyki uzależnień, wsparcia rodzin, świadczeń społecznych, co zwiększa dostępność usług społecznych.

[5]. Transparentność i otwartość na współpracę międzysektorową

Regularne publikowanie raportów i sprawozdań zwiększa zaufanie społeczne oraz sprzyja współpracy z partnerami zewnętrznymi – organizacjami społecznymi, szkołami, służbami zdrowia i policją.

SŁABE STRONY SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

[1]. Ograniczone zasoby finansowe i kadrowe GOPS

Pomoc społeczna realizowana jest w warunkach ograniczonych środków finansowych, co utrudnia poszerzenie oferty usług oraz zatrudnianie specjalistów (psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych).

[2]. Fragmentaryczność usług i niedostateczna specjalizacja wsparcia

Brakuje kompleksowych rozwiązań w obszarze mieszkalnictwa wspieranego, opieki długoterminowej, pomocy dla osób w kryzysie bezdomności oraz zintegrowanych programów interwencji kryzysowej.

[3]. Niedostateczny system monitoringu i ewaluacji działań

Pomimo prowadzenia raportów i sprawozdań, brak jednolitego systemu gromadzenia danych społecznych oraz analiz efektywności interwencji utrudnia planowanie strategiczne oparte na faktach.

[4]. Niska aktywność społeczna części mieszkańców

Występują bariery w angażowaniu się mieszkańców w działania społeczne, wynikające z niskiej świadomości, stygmatyzacji korzystania z pomocy i ograniczonego kapitału społecznego w niektórych sołectwach.

[5]. Trudności w dotarciu do osób najbardziej potrzebujących

Problemy komunikacyjne, brak transportu publicznego i ograniczony zasięg działań terenowych utrudniają objęcie wsparciem wszystkich osób zagrożonych wykluczeniem.

SZANSE SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

[1]. Dostęp do funduszy zewnętrznych 2021-2027 i po 2027 roku

Nowa perspektywa finansowa UE oraz krajowe programy społeczne stwarzają możliwość pozyskiwania środków na rozwój usług społecznych, mieszkań wspieranych, programów aktywizacji zawodowej i opieki środowiskowej.

[2]. Wzrost znaczenia współpracy lokalnej i partnerstw społecznych

Coraz większe zainteresowanie współpracą między samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną sprzyja tworzeniu sieci wsparcia i integracji społecznej.

[3]. **Rozwój technologii cyfrowych i teleusług**

Możliwość wykorzystania narzędzi cyfrowych w pracy socjalnej, teleporadnictwie i e-administracji sprzyja zwiększeniu dostępności usług i obniżeniu barier terytorialnych.

[4]. **Rosnąca świadomość problemów społecznych i zdrowia psychicznego**

Zmiana społeczna i większa otwartość na tematy zdrowia psychicznego, uzależnień i przemocy pozwalają na skuteczniejsze wprowadzanie programów profilaktycznych i terapeutycznych.

[5]. **Współpraca z sektorem edukacji i lokalnymi przedsiębiorcami**

Możliwość integracji działań społecznych z edukacyjnymi i gospodarczymi (np. wspólne projekty aktywizacyjne, praktyki zawodowe, prace społecznie użyteczne).

ZAGROŻENIA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

[1]. **Starzenie się populacji i rosnące zapotrzebowanie na opiekę**

Postępujący proces starzenia się społeczeństwa zwiększa potrzeby w zakresie opieki długoterminowej, usług medycznych i socjalnych, co może przeciążać system pomocy społecznej.

[2]. **Ryzyko ograniczenia finansowania po roku 2027**

Zmiany w polityce finansowej państwa i UE mogą skutkować zmniejszeniem środków na realizację projektów społecznych, a tym samym ograniczyć skalę działań prewencyjnych i wspierających.

[3]. **Nasilenie problemów mieszkaniowych i ekonomicznych**

Wzrost kosztów utrzymania i niedostępność mieszkań komunalnych lub wspieranych może zwiększyć zjawisko ubóstwa i bezdomności.

[4]. **Nasilenie zjawisk kryzysowych (uzależnienia, przemoc, migracje)**

Pogarszająca się sytuacja ekonomiczna i społeczna może powodować wzrost liczby osób w kryzysie i potrzebujących natychmiastowej pomocy.

[5]. **Ryzyko marginalizacji społecznej i utraty zaufania do instytucji publicznych**

Jeśli wsparcie nie będzie skutecznie trafiać do osób potrzebujących, może nastąpić spadek zaufania do instytucji i osłabienie więzi społecznych.

SWOT w ujęciu obszarów problemowych

Analiza SWOT w ujęciu obszarowym zwraca uwagę na czynniki, które w największym stopniu wpływają na rozwój i funkcjonowanie poszczególnych problemów społecznych, stanowiąc zarówno źródło potencjału, jak i potencjalnych barier rozwojowych. Pozwala to na trafniejsze rozpoznanie priorytetów strategicznych oraz planowanie działań naprawczych i profilaktycznych.

Obszar problemowy	SWOT
Niepełnosprawność	<p>Mocne strony: doświadczenie w obsłudze świadczeń, współpraca z instytucjami powiatowymi i organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Słabe strony: brak lokalnych warsztatów terapii zajęciowej, brak dziennych placówek i ośrodków wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ograniczony transport specjalistyczny.</p> <p>Szanse: dedykowane programy rządowe, fundusze PFRON i partnerstwa międzysektorowe.</p> <p>Zagrożenia: marginalizacja i wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami.</p>
Ubóstwo i bezdomność	<p>Mocne strony: dostępność świadczeń, programy osłonowe, doświadczenie GOPS.</p> <p>Słabe strony: ograniczone zasoby mieszkaniowe, brak mieszkań chronionych, rosnące koszty życia.</p> <p>Szanse: fundusze na mieszkalnictwo wspierane, programy aktywizacji zawodowej.</p> <p>Zagrożenia: wzrost ubóstwa energetycznego, migracje zarobkowe, pogłębianie nierówności.</p>
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (w tym uzależnienia i przemoc domowa)	<p>Mocne strony: istnienie Zespołu Interdyscyplinarnego i programów profilaktycznych.</p> <p>Słabe strony: niewystarczająca liczba specjalistów i ośrodków wsparcia kryzysowego.</p> <p>Szanse: programy krajowe w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom.</p> <p>Zagrożenia: utrwalanie wzorców przemocy i uzależnień w środowiskach defaworyzowanych.</p>
Bezrobocie	<p>Mocne strony: współpraca z PUP w Kwidzynie, realizacja programów aktywizacyjnych.</p> <p>Słabe strony: ograniczona oferta lokalnych miejsc pracy, niska mobilność zawodowa.</p> <p>Szanse: programy aktywizacji, szkolenia zawodowe, rozwój lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>Zagrożenia: stagnacja gospodarcza, odpływ młodych osób do większych miast.</p>
Długotrwała/przewlekła choroba w tym starość	<p>Mocne strony: współpraca GOPS z ośrodkiem zdrowia, opieka środowiskowa.</p> <p>Słabe strony: brak sformalizowanych miejsc dziennego pobytu seniorów, ograniczona liczba opiekunów środowiskowych.</p> <p>Szanse: rozwój teleopieki, programy opieki długoterminowej finansowane z UE.</p> <p>Zagrożenia: wzrost liczby osób niesamodzielnych, przeciążenie systemu opieki.</p>

9. Wizja i misja

Wizja rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Sadlinki została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społeczno-gospodarczej, diagnozę lokalnych potrzeb oraz identyfikację kluczowych obszarów interwencji społecznej. Uwzględnia ona założenia Strategii Rozwoju Gminy Sadlinki na lata 2021-2030, zgodnie z którą *...Gmina Sadlinki w 2030 jest bezpieczna: zapewniająca wysoką jakość życia, realizująca działania prozdrowotne i prospołeczne, przygotowana na zróżnicowane wyzwania, dbająca o środowisko o zrównoważonym rozwoju: edukacyjnym, ekonomicznym, społeczno-kulturowym i przestrzennym proinwestycyjna – realizująca inwestycje i zachęcająca do inwestowania...*

W tym kontekście **wizja rozwoju społecznego gminy Sadlinki** w perspektywie do 2032 roku brzmi:

Gmina Sadlinki to wspólnota otwarta, solidarna i bezpieczna – miejsce, w którym mieszkańcy żyją w zdrowiu, aktywności i poczuciu dobrobytu, korzystając z dostępnych, wysokiej jakości i zintegrowanych usług społecznych. To Gmina wspierająca rozwój każdej osoby, budująca kapitał społeczny oparty na zaufaniu, współpracy i wzajemnej trosce.

Tak określona wizja odzwierciedla dążenie do tworzenia gminy, w której polityka społeczna stanowi spójny element rozwoju lokalnego – integrując działania samorządu, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorców i mieszkańców.

Misja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych określa sposób realizacji celów strategicznych i operacyjnych, a także stanowi praktyczny wymiar wdrażania wizji społecznego rozwoju gminy.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadlinki jest tworzenie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, opartego na współpracy instytucji, organizacji i mieszkańców, który przeciwdziała wykluczeniu, wspiera rozwój i zapewnia każdemu mieszkańcowi równe szanse w życiu społecznym, edukacyjnym i zawodowym.

Realizacja misji odbywać się będzie poprzez:

- rozwijanie kompleksowych usług społecznych dopasowanych do potrzeb mieszkańców;
- wspieranie rodzin, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz osób w kryzysie życiowym;
- wzmacnianie aktywności społecznej i zawodowej;
- promowanie integracji międzypokoleniowej i solidarności społecznej;
- partnerską współpracę samorządu, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i sektora prywatnego.

Misja zakłada także ciągłe doskonalenie lokalnego systemu pomocy społecznej, wdrażanie nowoczesnych narzędzi zarządzania i innowacji w pracy socjalnej oraz rozwój kompetencji kadr i liderów lokalnych. Dzięki temu Gmina Sadlinki będzie mogła skutecznie odpowiadać na zmieniające się potrzeby mieszkańców, tworząc warunki do godnego, aktywnego i bezpiecznego życia wszystkich członków wspólnoty lokalnej.

10. Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań strategii i wskaźniki

Określenie obszarów interwencji

Określenie głównych obszarów interwencji jest istotnym elementem strategicznego planowania, którego dalszym etapem będzie ustalenie celów strategicznych oraz operacyjnych. Wyodrębniono cztery obszary strategiczne:



Wspieranie rodziny i dzieci



Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów



Aktywność i jakość życia osób 60+



Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

1. Wspieranie rodziny i dzieci

Rodzina pozostaje fundamentem społecznym, który kształtuje postawy, wartości oraz poczucie bezpieczeństwa członków. Współczesne rodziny często mierzą się z różnorodnymi trudnościami, takimi jak problemy materialne, wychowawcze czy brak wsparcia społecznego. Szczególnie dotyczy to rodzin wielodzietnych, niepełnych, a także tych znajdujących się w kryzysie. Wsparcie dla rodzin obejmuje zarówno poprawę sytuacji materialnej, jak i wzmacnianie kompetencji wychowawczych oraz umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Rodzina pełni nie tylko funkcję wychowawczą, ale także integracyjną i społeczną, dlatego jej wzmocnienie ma kluczowe znaczenie dla całej społeczności. Badania i doświadczenia ostatnich lat pokazują, że interwencje kierowane do rodzin, w tym pomoc finansowa, wsparcie psychologiczne i działania profilaktyczne, znacząco wpływają na poprawę jakości życia dzieci i stabilność rodzinną.

2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie stanowią grupę szczególnie wrażliwą na problemy społeczne i ekonomiczne. Niepełnosprawność może ograniczać uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i kulturalnym, a bariery architektoniczne i organizacyjne dodatkowo utrudniają samodzielne funkcjonowanie. Rodziny, w których mieszkają osoby z niepełnosprawnością, często są narażone na trudności materialne oraz duże obciążenie opiekuńcze. Zapewnienie wsparcia obejmuje zarówno świadczenia finansowe i usługi opiekuńcze, jak i dostęp do rehabilitacji, terapii oraz form aktywizacji społecznej. Istotne jest również wsparcie opiekunów w radzeniu sobie z codziennymi obowiązkami, przeciwdziałanie wypaleniu opiekuńczemu oraz zapewnienie warunków do integracji społecznej osób zależnych.

3. Aktywność i jakość życia osób 60+

Proces starzenia się społeczeństwa jest zjawiskiem powszechnym i wpływa na funkcjonowanie całej społeczności. Osoby starsze, zwłaszcza te w wieku poprodukcyjnym, wymagają działań, które umożliwią im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym i zdrowotnym. Starzenie się nie oznacza wycofania się z życia – wręcz przeciwnie, odpowiednio wsparci seniorzy mogą aktywnie uczestniczyć w społeczeństwie, dzielić się doświadczeniem i pełnić funkcje opiekuńcze w rodzinach. Poprawa jakości życia osób starszych obejmuje zarówno wsparcie materialne, dostęp do usług opiekuńczych i zdrowotnych, jak i tworzenie warunków do integracji społecznej, aktywności fizycznej oraz edukacji. Ważnym elementem jest również wzmocnienie sieci lokalnego wsparcia, aby osoby starsze nie były wykluczone ani marginalizowane w społeczności.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Wykluczenie społeczne dotyka osoby i rodziny, które z różnych powodów nie mogą w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i gospodarczym. Jest ono skutkiem braku dostępu do zasobów, usług, edukacji, zatrudnienia czy opieki zdrowotnej. Osoby wykluczone społecznie często zmagają się z ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością, przewlekłą chorobą, problemami opiekuńczo-wychowawczymi lub przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu wymaga działań wielowymiarowych, które poprawiają warunki życia, umożliwiają integrację i tworzą poczucie przynależności do społeczności. Wsparcie w tym obszarze obejmuje zarówno pomoc materialną, jak i działania społeczne, które pozwalają na rozwój kompetencji, uczestnictwo w edukacji, kulturze i aktywności lokalnej.

Wytyczenie celów strategicznych, operacyjnych oraz określenie zadań i wskaźników

CEL STRATEGICZNY I – ZDROWA I SILNA RODZINA

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
1. Skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej	1.1 Promowanie różnych form integracji oraz programów wspierających rodziny objętych pomocą społeczną w prawidłowym wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych	1.1.a) Liczba grup samopomocowych 1.1.b) Liczba kampanii promocyjnych	OPS, UG, PCPR, organizacje pozarządowe,
	1.2 Rozwój asystentury rodzinnej poprzez szkolenia i doskonalenie zawodowe	1.2.a) Liczba szkoleń skierowanych do asystentów rodziny	
	1.3. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości świadczonej pracy socjalnej	1.3.a) Liczba szkoleń skierowanych do pracowników socjalnych	
	1.4. Nawiązywanie partnerstw i współpracy w zakresie wsparcia rodzin będących w trudnej sytuacji	1.4.a) Liczba wspólnie zrealizowanych programów 1.4.b) Liczba nawiązanych partnerstw	
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zmniejszenie skali ubóstwa rodzin	2.1. Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych	2.1.a) Liczba dzieci i dorosłych objętych pomocą w postaci dożywiania 2.1.b) Liczba dzieci którym przyznano stypendia socjalne	OPS, UG, organizacje pozarządowe
	2.2. Udzielanie informacji rodzinom o możliwych formach wsparcia	2.2.a) Liczba przygotowanych informacji dla mieszkańców (strony www)	

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju	3.1. Wsparcie działań w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży	3.1.a) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach dodatkowych	instytucje kultury, oświatowe, OPS, GKRPA, UG, organizacje pozarządowe, parafie,
	3.2. Promowanie osiągnięć dzieci i młodzieży	3.2.a) Liczba przyznanych stypendiów naukowych i za szczególne osiągnięcia	
	3.3. Zwiększenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania dla dzieci i młodzieży (kółka tematyczne, integracja, socjalizacja)	3.3.a) Liczba zajęć 3.3.b) Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	
	3.4. Rozwijanie i wspieranie programów aktywizujących ideę wolontariatu	3.4.a) Liczba inicjatyw wspierających wolontariat 3.4.b) Liczba wydarzeń z udziałem wolontariuszy 3.4.c) Liczba wolontariuszy	

CEL STRATEGICZNY II – WYSOKA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, ZALEŻNYCH I ICH OPIEKUNÓW

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
1. Stworzenie sprawnego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	1.1. Rozwijanie usług z zakresu edukacji, profilaktyki, ochrony zdrowia i rehabilitacji	1.1.a) Liczba zatrudnionych specjalistów w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji 1.1.b) Liczba udzielonych świadczeń	OPS, UG, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, instytucje oświatowe
	1.2. Rozwijanie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz realizacja świadczeń socjalnych dla osób z niepełnosprawnościami	1.2.a) Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, w tym specjalistycznymi 1.2.b) Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 1.2.c) Liczba świadczeń	
	1.3. Rozwijanie wysokiej jakości usług dla osób z niepełnosprawnościami	1.3.a) Liczba asystentów osobistych dla osób z niepełnosprawnościami 1.3.b) Liczba godzin tych usług 1.3.c) Liczba szkoleń dla asystentów	
	1.4. Deinstytucjonalizacja – Tworzenie dziennych ośrodków wsparcia	1.4. a) Liczba utworzonych dziennych ośrodków wsparcia 1.4. b) Liczba osób objętych wsparciem	
2. Rozwój wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami	2.1. Udzielanie informacji o dostępnych świadczeniach finansowych i niefinansowych dla opiekunów osób zależnych	2.1.a) Liczba przyznanych świadczeń dla opiekunów 2.1.b) Liczba informacji o dostępnej pomocy dla opiekunów	OPS, UG, organizacje pozarządowe

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
	2.2. Rozwój usługi opieki wytchnieniowej	2.2.a) Liczba zrealizowanych godzin usługi opieki wytchnieniowej	
	2.3 Wsparcie dla opiekunów (pomoc psychologiczna, grupy samopomocowe)	2.3.a) Liczba konsultacji ze specjalistami 2.3.b) Liczba grup samopomocowych	
3. Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami	3.1. Dostosowywanie stron internetowych instytucji publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	3.1.a) Liczba dostosowanych stron internetowych	Instytucje kultury, oświatowe, OPS, UG, organizacje pozarządowe
	3.2. Monitoring miejsc publicznych pod względem ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	3.2.a) Liczba miejsc monitorowanych pod względem ich dostępności	

CEL STRATEGICZNY III – POPRAWA SYTUACJI SPOŁECZNEJ I ZDROWOTNEJ OSÓB 60+

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
1. Aktywizacja społeczna osób starszych	1.1. Stworzenie warunków umożliwiających osobom starszym pełne uczestnictwo w życiu społecznym gminy (wzmocnienie rady seniorów, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek)	1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi udzielającym wsparcia osobom starszym (w zakresie aktywizacji i rehabilitacji)	OPS, UG, instytucje kultury i sportu, parafie,
	1.2. Wspieranie aktywności edukacyjnej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej seniorów (spotkania integracyjne, kluby seniora)	1.2.a) Liczba spotkań i inicjatyw dla seniorów 1.2.b) Liczba klubów seniora	
	1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi udzielającym wsparcia osobom starszym (w zakresie aktywizacji i rehabilitacji)	1.3.a) Liczba inicjatyw skierowanych do osób starszych	
2. Rozwój opieki środowiskowej dla seniorów w miejscu zamieszkania	2.1. Stwarzanie warunków wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i środowiskowego dla osób starszych	2.1.a) Liczba uczestników konsultacji specjalistycznych 2.1.b) Liczba udzielonych porad	OPS, UG, organizacje pozarządowe
	2.2. Wysokiej jakości usługi opiekuńcze dla seniorów	2.2.a) Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi 2.2.b) Liczba udzielonych świadczeń	
	2.3 Rozwój sieci wsparcia dla członków rodzin opiekujących się osobami starszymi (wsparcie psychologiczne, prawne, grupy wsparcia)	2.3.a) Liczba konsultacji ze specjalistami 2.3.b) Liczba grup wsparcia	

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
	2.4. Rozwój i promocja idei wolontariatu senioralnego	2.4. a) Liczba wolontariuszy zaangażowanych w pomoc osobom starszym	
	2.5. Deinstytucjonalizacja – Tworzenie dziennych ośrodków wsparcia	2.5. a) Liczba utworzonych dziennych ośrodków wsparcia 2.5. b) Liczba osób objętych wsparciem	
3. Przeciwdziałanie zagrożeniom dla bezpieczeństwa osób starszych	3.1. Zwiększanie świadomości mieszkańców gminy na temat praw i przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych	3.1.a) Liczba kampanii 3.1.b) Liczba materiałów informacyjnych	
	3.2. Działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia przemocą wobec osób starszych	3.2.a) Liczba założonych Niebieskich Kart	OPS, UG, NZOZ, Zespół Interdyscyplinarny, Policja
	3.3. Inicjowanie i organizowanie kampanii na temat przestępstw wobec osób starszych oraz minimalizacja ryzyka ich wystąpienia	3.3.a) Liczba kampanii 3.3.b) Liczba wykrytych przestępstw	

CEL STRATEGICZNY IV – PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
1. Prowadzenie działań aktywizujących osoby zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym	1.1. Zmniejszanie skali ubóstwa osób i rodzin	1.1.a) Liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych 1.1.b) Liczba osób korzystających z pomocy żywnościowej	OPS, PUP,UG, organizacje pozarządowe
	1.2. Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy i pomocy społecznej (staże, kursy i szkolenia)	1.2.a) Liczba przeprowadzonych działań w ramach współpracy skierowanych do osób bezrobotnych	
2. Promocja zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie uzależnieniom	2.1. Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących różnych zagrożeń społecznych i uzależnień	2.1.a) Liczba zrealizowanych działań w ramach programu profilaktycznego 2.1.b) Liczba uczestników 2.1.c) Liczba kampanii profilaktycznych	OPS, GKRPA, parafie, UG, organizacje pozarządowe
	2.2. Realizacja programów zwiększających dostępność do wypoczynku dzieci i młodzieży	2.2.a) Liczba uczestników zorganizowanego wypoczynku (kolonii, obozów, wycieczek)	
	2.3. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom (terapia, pom. psychologiczna, prawna)	2.3.a) Liczba porad i konsultacji	
3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy domowej	3.1. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą domową i agresją w szkole i grupie rówieśniczej	3.1.a) Liczba prowadzonych kampanii 3.1.b) Liczba upowszechnionych materiałów informacyjnych	Instytucje oświatowe, OPS, UG Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe

Cele operacyjne	Zadania	Wskaźniki	Odpowiedzialna instytucja
3.2. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy domowej		3.2.a) Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego 3.2.b) Liczba założonych Niebieskich Kart	
3.3. Ochrona ofiar przemocy domowej (pomoc, poradnictwo, udzielenie schronienia)		3.3.a) Liczba udzielonych porad 3.3.b) Liczba osób, którym udzielono pomocy w postaci interwencji kryzysowej	

11. Źródła finansowania strategii

Przewiduje się następujące źródła finansowania strategii:

- środki własne gminy;
- środki z budżetu państwa;
- środki z funduszy krajowych;
- środki strukturalne Unii Europejskiej;
- środki partnerów tj. przedsiębiorstwa społeczne, fundacje, organizacje.

W procesie powstawania społeczeństwa opartego na wzajemnych relacjach gospodarki wolnorynkowej, gdzie ludzie wymieniają między sobą towary i usługi, poza przyjętą formą działalności gospodarczej istnieje potrzeba aktywności społecznej, zwłaszcza, że państwo nie jest w stanie zadbać o potrzeby wszystkich członków swojej wspólnoty. Jest to możliwe w ramach funkcjonowania organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji, które obok instytucji zajmujących się pomocą innym ludziom cieszą się dużą skutecznością.

Możliwości zewnętrznego wsparcia finansowego rozwoju gminy będą zależeć od czynników, takich jak: wielkość środków przeznaczonych przez Unię Europejską, zasady podziału środków unijnych pomiędzy województwa oraz zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla Gminy Sadlinki.

Na terenie gminy wciąż niewystarczająca jest liczba organizacji pozarządowych o profilu pomocy społecznej. Zatem zasadnym jest informowanie społeczeństwa o możliwościach organizowania różnych działań na rzecz mieszkańców przez organizacje pozarządowe, które mogą ubiegać się o dofinansowanie.

12. Wdrażanie i monitorowanie strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadlinki na lata 2026-2032 obejmuje zasięgiem czasowym okres 7 lat i zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań. Zachowany zostanie wymóg wprowadzania niezbędnych zmian wynikających z aktualnej sytuacji ekonomicznej i społecznej w kolejnych latach.

Cele strategiczne wyznaczone w strategii dotyczą najważniejszych problemów występujących na terenie gminy, do których należą: niepełnosprawność, starzenie się społeczeństwa, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie. Realizacja ustalonych celów determinuje konieczność zaangażowania wszystkich możliwych zasobów państwowych, regionalnych i lokalnych. Rozwijanie i utrzymywanie systemu pomocy społecznej wymaga zintegrowania działań wszystkich podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, rodzin, grup sąsiedzkich i wolontariuszy. Samopomoc obywateli jest często bardziej efektywna niż interwencja instytucji publicznych.

Monitorowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym warunkiem jej należytego wdrożenia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach jeden raz w roku, w formie sprawozdania i oceny zasobów pomocy społecznej będzie dokonywać aktualizacji diagnozy problemów społecznych w gminie. Jednocześnie co dwa lata sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działań strategii. Raport będzie uwzględniał określone w dokumencie wskaźniki wyznaczające osiągnięcie celów operacyjnych.

Powodzenie przyjętych założeń w strategii uzależnione będzie od ścisłej współpracy podmiotów uczestniczących w jej realizacji, a także sytuacji w gminie oraz wysokości środków finansowych, przeznaczonych na ich wdrażanie.

13. Podsumowanie

Rozwiązywanie problemów państwo pozostawiło w dużej mierze samorządom - należy tu wymienić: politykę senioralną, politykę rodzinną, nowe programy dla rodzin w pieczy zastępczej czy doświadczającej przemocy. Przy wydłużającym się życiu pojawiają się problemy braku osób do opieki nad seniorami, nie tylko w ich własnych domach, ale również w zakresie zapewnienia specjalistycznej opieki lekarskiej i opieki pielęgniarstwa. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom. Realizacja strategii, poprzez wdrażanie celów i zadań zaowocuje minimalizacją zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych oraz poprawą jakości życia mieszkańców całej gminy. Sfera społeczna jest bardzo ważna i dotyka szeregu elementów codziennego życia. Tylko zaplanowane i dobrze skoordynowane działania pozwolą osiągnąć założone rezultaty. Strategia ma służyć efektywnej i skutecznej realizacji działań na rzecz mieszkańców gminy, tworzeniu trwałych partnerstw międzysektorowych oraz służyć do pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów o charakterze społecznym.

Koordinatorem zaplanowanych działań w dokumencie będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach, który współpracuje z jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz osób wymagających wsparcia.